

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

PREKIUOJA:

metams ,, 2.00
pusmečiui ,, 1.00

ADRESAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILA. PA.

Nr. 17

Philadelphia, Pa. 3 Gegužio (May) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Revoliucijos ir apsišvietimo darbai.

NEUŽTENKA darbininkams jungimosi į draugystes, organizacijas ir partijas. Susivienijimas nėra jau skutinis mūsų uždavinys. Męs vienijamės dėlto, kad pasekmingiau varyt socijališkos revoliucijos darbą. Todėl mūsų galutinis tikslas ir yra niekas kitas, kaip socijališka revoliucija, – tai yra išgriovimas senos ir nedoros tvarkos, o įvedimas jos vieton naujo surėdimo, kuriame visas draugijos gyvenimas rymos ant meilės, brolybės ir lygybės pamatų.

Jeigu męs jungtumiesi tik dėlto, kad nieko neveikt, tai butum dvasišku numirėlių partija.

Kada susitveria partija, kada ji sutvarko savo organizatyviškąjį kuną, kada išdirbo savo programą, tai iš eilės pareina prie išdirbimo savo taktikos.

Apie taktiką po truputį buvo rašyta «Kovoje». Bet anaipol nėra pakaktinai išaiškinta, kas tai yra ta taktika, kokia yra partijos taktika linkui visų žmonių, linkui įvairių draugijos klausimų, ir kokia turi but taktika pačioje parti-

joje tarpe pačių sąnarių. Ne vieta ir čionai bus aiškint tas platus ir gana svarbus klausimas. NB. Kalbant apie mūsų partijos (LSPA.) taktiką, reikėtų daug-daug pasakyt. Ir tai da ne viskas butų. Nes gera organizacijų taktika išsdirba tiktai po ilgų prityrimų, ilgo organizatyviško darbo ir įėjus į partijas didesniai skaitliui prasilavinusių žmonių.

Gana to, kad pasakysim, jog taktika yra tai mokėjimas gerai darbuotis, mokėjimas lengviai ir naudingai išrišt visokių sutiktus klausimus; taktiškas žmogus visokiuose aplinkybėse duoda sau rodą; viską, nors ir tas išrodytų sunkum ir kėblum, jis moka panaudot iš geros pusės ir geriems tikslams. Ir partija, kuri turi išsdirbusi nuoseklią, rimtą ir išmintingą taktiką, – ji lemta yra amžinam gyvavimui, bujojimui ir nešimui draugijinio išganimo.

Bet kaipgi galėtų išsdirbti taktika, jeigu męs patįs nieko neveiktume? Kada męs kalbame apie taktiką, tai nereikia suprast, jog męs kalbame apie tokią taktiką, kurią vartoja pataikunai ir veidmainiai. Pas juos tas vadinasi taktika, kad

niekam nesakyt į akis teisybės, — vadinas, neužgaut žmogaus «betaktiškai», — ir kad vienaip šnekant, reikia kitaip mislyti. Ne, ne apie tokią taktiką mes socialistai, kaip revoliucionieriai, kalbame.

Mes taktiką išdirbam ne sedėjimui ir tylėjimui, bet kovai. Bekovodami, išmokstame taktikos, su kuria paskiaus daug lengviau buna ir pačią kovą vest, ir kuopilniausiai ją išnaudot savo reikalams.

Matėme pirmesniuose straipsniuose, kad darbininkų žmonių išganimas tėra tiktai apšvietime, vienybėje ir niekuomet nepaliaunamoje kovoje už savo reikalus. Matėme, dėlko atsirado ant svieto tos darbininkų partijos, sąjungos, unijos. Kaip jos susitveria, kaip jos išdirba savo veiksmų programus. Dabar reikėtų mums žingt į laukus mūsų revoliucijinio darbo. Nors trumpai dirstelkim į to darbo srytis. Idant pasekmingai revoliucionizuot minias, vienyt jas po socializmo programu, reikia partijoms su didžiausia atyda ir pasišventimu vest revoliucinę tarp žmonių agitaciją. Joku budu žmonėms neįkalbėsi kiltumo socializmo priucipų, gražumo to naujo surėdimo, jeigu neįjungsi savo darbo su revoliucijiniais pakurstymais. Vargdieniai, nemokantis rašyt nė skaityt, idijotiškai spoksos tau į akis, kada jam pasakosi apie Markso ir Lassalle'o drauginines pažvalgas, apie socializmo pamatus ir jo neišvengtina ateitį. Bet jeigu tik pradėsi išrodinēt jojo vargus ir priezastis, iš kur tie vargai kyla, — vadinas pajimsi rolę revoliucionieriaus ir kurstytojo, — tuoj vargdienio širdis tau atsidadys, jo sąmonė prabilis ir tu jį laimėsi kovai.

Skelbiant ateinantį socializmo surėdimą busimuose laikuos, reikia nepamiršti agituot, kad žmonės pradėtų neapkęst šių laikų ir skubintųsi prie įvykdimo naujų. Socialistai tą ir daro. Jie visuomet išrodinėja, kad dabartinis surėdimas yra neteisingas, žmonėms neprigimtas. Reikia jį keist. Bet kaip keist? Reikia kad darbininkai šviestųsi, revoliucionizuotų savo protus. Nevien daktarystė, inžinierystė, elektrybė ir kt. yra mokslas, bet teipgi didelis mokslais ir draugijos gyvenimą prigulinčiai sutvarkyt. Iš to mes ir vadiname savo teorijas «mokslinguoju socializmu». Vienok jis (socializmas), nors ir moksliskas, bet podraug ir revoliucijoniškas.

Socializmas perdėm yra paremtas ant mokslingosios, ne kruvinos revoliucijos. Jis pats jau yra tokia didelė revoliucija, kokios da nebuvo kaip svietas svietu stovi, nors jau daug sloginami vargdieniai išliejo savo kraujo bekovodami už savo tiesas. Todėl reikia, vedant socializmo agitaciją miniose, dēt didžiausią svarbą ant mokslingosios revoliucijos, t. y. revoliucijos žmonių protuose. Pakol žmonės nepadarys revoliucijos savo galvose, — vadinas, apsišvieš, — patol ir kruvinos revoliucijos proletarams atgabens abejotinas pasekmes. Žmonės neapsišvietę negalės ilgai išturēt savo rankose iškovotų laisvių, jiems ir vėl išplėš visokio pavidalo siaubunai, ir vėl juos pavergs.

Bet kaip žmones apšviest? Kaip išmokint minias tų vargo pelių, kurie per dienas ir naktis stovi, it vergai, prie mašinų ir kųjų prirakinti? Teisybė, kad mes jų negalime išmokyti žvaigždžių mokslu, matematikos, senosios filiozofijos, fizijo-

liogijos, geoliogijos, ir kitų šėdien profesionališkų mokslų. Bet vieno mes jį galime išmokyti, — tai politiškosios ekonomijos. Šitas mokslas yra nelabai sunkus. Vierok, ant jo rymo visi kiti mokslai, visas draugijos gyvenimas ir žmonijos ateitis.

Kaip mes, lietuviai, galime mokintis politiškos ekonomijos?

Kurie mokame kitokias kalbas, galime nusipirkt svietimose kalbose raštus apie politišką ekonomiją. Perkant reikia išsiteiraut pas mokįtesnius socialistus, kokia knyga yra gera ir sulyg naujausios gādynės mokslu parašyta. Reikia sergētis, kad nepagriebt raštų suvadžiojančių. Buržujinės politiškos ekonomijos mokslas visai niekur netinka. Tik laiką gaisuotum ant išmokimo klaidos.

Lietuviškoje—gi kalboje neturime ne tiktai jau geros knygos apie politišką ekonomiją, bet ir abelnai socialistiškų raštų kaip ir nėra. Pakol turėsime platesnę savo literaturą, šias knygutes galima nurodyt mūsų darbininkams ir susiorganizavusiems į kuopeles socialistams, kaipo mažiau—daugiau prie socializmo atsinešančius raštelius: «Genių dėdė», «Kas iš ko gyvena», «Darbo diena», «Kas reikia žinoti kiekvienam darbininkui», «Varžytinė», «Kas yra, o kas bus!», «Apie konstituciją», «Komunistų partijos manifestas», «Socializmas ir darbininkiškasis klausimas», «Socializmo A-B-C».

Visos viršui paminetos knygutės turi pas kiekvieną darbininką rastis. Beto, gerų apie socializmą ir revoliucijos klausimą straipsnelių yra užgesusiame mėnesiny laikrašty «Darbininkų Balsas», kaip kas apie streikus užgesusioje pusiau—laisvamaniškoje «Naujojo Gadynėj» ir dabar eiuančiame «Skarde». Nebeminėsime «Kovos», kurioje laiks nuo laiko, nors šiurkščioje formoj, patilpsta tikros tarptauiškojo socializmo mintis, ir kurią privalėtų netiktai visi Amerikos lietuviai darbininkai, bet ir europiečiai, skaityt.

Bet, neužtenka tą ar kitą knygutę ar laikraštį perskaityt. Greitas perbėgimas akimis, kaip čionai amerikiečiai prapatę, da nedaug naudos skaitantiems tepadaro. Mes norim apsišviest, norim išmokyti kovot, norime patapt pilnai susipratusiai darbininkais. Taigi norėdami šitą viską atsiekt, mes turime gerus raštus perskaityt po kelis syk, išvarstyt kiekvieną mintį, kiekvieną pasakymą; turime viska suprast, ką skaitome, ir skelbt paskui to mokslu trupinėlius nesusipratusiems mūsų broliams, o patįs vėlei gilintis tolyn ir tolyn. Tik tokiu budu mes pradėsime eit tikru apšvietos ir revoliucijos keliu; tik tada busim tikrais socialistais, kada žinosim, kas tai yra socializmas, ir apginsim jį prieš užpuldinėjimus kapitalizmo tarnų, ar tai juodais žiponais ar nudryžusia rudiene dėvinčiais.

IŠ SOCIJALIZMO ISTORIJOS.

SOCIJALIZMAS VOKIETIJOJE.

Ferdinandas Lassalle.

I. JO GYVENIMAS.

(TAŠA).

DAUG smarkiau Lassalle pažinęjo į naująją linkmę metuose 1862; tą mes matome iš jojo prakalbos, laikytos tēmoje: *«Darbininkų programos; tam tikri sulyginimai dabartinės istorijos laikų su darbininkų kliafos reikalais»*. Tos lekcijos tikslas buvo parodyti, kad mes dabar įžengiame į naują istorijos ērą, kurią darbininkų kliafa padaro ir ją atstovauja. Yra tai puikus veikalas, skaidrus stiliuje ir pilnas mokslingų ištyrinėjimų. Vienok tas viskas neišgelbėjo autoriaus nuo Prūsų policijos persekiojimo. Lassalle tapė patrauktas teisman ir apskūstas užu siundimą bėdinųjų ant turėjų, ir, nežūrint į gabų apsigynimą atspaudintą po antrašu: *«Mokslas ir darbininkai»*, pasiliko pasmerktas keturiems mėnesiams į kalėjimą. Bet jis padavė apeliaciją, byla tapė antrą sykį perkratyta, kuomet ji padarė ant teisdarių tokį išpūdi, jog kalėjimo bausmė tapė pakeista ant užsimokėjimo 15 svarų sterlingų pabaudos.

Šitie nuotikiai, suprantama, plačiai pagarsino vardą Lassalle'o, kaipo naujos rūšies protautojo apie draugijinius ir politiškuosius klausimus. Nemaža dalis darbininkų, lygiai kaip ir jis pats, buvo labai netenkinimi bėgančiuoju Vokietijos laisvamanizmu. Pradėjo atsileist sustingimas senosios 1848 metų demokratijos, kuri jau buvo patyrusi visas savo pralaimėjimų priežastis. Žmonės jau buvo užsikrėtę laisvės mintimis ir nebesiganėdino dvipusiškuoju pirmievių programu, kuriame vis dar bijotasi duot žmonėms visuotiną balsavimą, bet vis smelktasi išnaudot darbininkus turtingesnių reikalams. Laisvamanizmas, kurs neturėjo ganėtinai drąsos priijimt tyrą ir plačią demokratiją, galėjo būti tiktai laikinu ir siauru politiškjo išsiplėtojimo prajovu.

Tasis netenkinumas gana aštriai išsireiškė Leipzige, kur darbininkų knopa, atgrisusi pirmieviais, nors da ir nepasirinkusi sau aiškios politikos, sutvėrė Centro Kom., kurį podraug apšaukė «Darbininkų Kongresu». Jie lygiai buvo netenkinimi pirmieviais, kaip ir Lassalle, ir 1863 metuose jie atsišaukė pas jį, tikėdamos, jog jis galės nurodyt aiškius veikimo kelius. Lassalle ant to davė atsakimą knygutėje *«Atviras Laiškas»*, išdėstydamas politišką ir socijališkai-ekonomišką programą, kurs, nebereikiant geriau, buvo sumaniai ir aiškiai apdirbtas. Rašydamas *«Darbininkų Programą»*, Lassalle prastai ir aiškiai pabrėžia naujosios istorijos linijas; čionai skaidriai duoda suprast, kad istorijoje darbininkų triūsas yra viso ko pamatu; «Atvirame Laiške» jis išdėsto politikos, draugijos ir ekonomijos principus, kurių vedini darbininkai turi eit prie ikūrimo naujos gadyinės. «Atviras Laiškas» teisingai tapė pavadintas Vokietijos socijalizmo čarteriu. Tai buvo pirmas istoriškas žingsnis linkui naujo draugijinio išsiplėtojimo: Nėra reikalo pridurt, kad tas privertė Vokietijos laisvamanius galūtinai su Lassalle susibart.

«Atvirame Laiške» buvo paduoti labai aiškūs ir rimti principai, kuriais reikia varyti socijaldemokratišką agitaciją: tai yra, kad darbininkai privalo sutverti savo, neprigulmingą nuo kapitalistų, politišką partiją, — tokią partiją, kurios visas programas būtų ištisai pašvėstas darbininkų būvio pagerinimui ir pastatimui jų draugijoje ant pirmutinės vietos; ten nurodė, kad Schulze-Delitzsch*) sumauimai, nors buvo darbininkams skiriami, vienok jie

neuztektini; kad geležiniai algų įstatimai nedaleidžia jokių tikrų pagerinimų darbininkų sąlygose; kad valstija privalo įsteigt produktyviškąją bendriją, kurioje darbininkai apturės pilną savo darbo vaisių, ir kuri bus paremta ant visuotino balsavimo, taigi bus tikrai žmonių atstovybe. Tokią trumpai pabrėžtą politiką Leipzigo Komitetas tuojaus priijė, ir užkvietė Lassalle, kad pats atvažiuotų ir pasakytų ant tos tēmos platesnę prakalbą. Susirinkimas buvo gana apstus, kurs išklauses prakalbos ir jo išdėstytyjų pažvalgų nubalsavo 1300 balsų prieš 7 — priijinti Lassalle pabrėžtąją programą.

(Toliaus bus).

KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?*

LEKCIJA TREČIA.

4. Kaip socijaldemokratija žiūri į draugijos klausimus.

(Taša).

BET pasižiūrėkim į šitas pačias revoliucijas. Suprantant istoriją iš materializmo pusės, — apie ką aš jums jau ne sykį kalbėjau, — mes atrandame, kad visos tos revoliucijos turėjo sau tam tikrą istorišką reikšmę, būtent: jos griovė seną, jau atgyventą ir nebetinkamą ekonomiškąją surėdimą ir vedė žmones prie naujos tvarkos. Pamenate, ką mes anksčiau kalbėjome apie tai, kaip plėtojosi kapitalizmas, kaip jis išsivystė iš pirmesnio, žemai stovinčio ekonomiško surėdimo. Tai buvo viduramžių pabaigoje. Smulkiai-buržužinė išdarbysčių forma atgyveno savo dienas. Toje gadyneje pagaliaus iškilo daugybė painių ir baudžiavų žemdirbystėje. Perėjimas į naują kapitalistiškąją surėdimą neapsėjo be didelių bruzdėjimų; kiekvienai permainai įvykstant draugijos kūnas buvo kratomas baisiausių mešlungių. Tai buvo gadyne sodiečių kovos, baisiai naikinančių mūšių, gadyne susitvėrimo mažikių ateities valstijų, gadyne reformacijų ir tt. Dar ir po tam, čielus du šimtu metų bandžiavos vis dar laikėsi. Bet gale XVIII šimtm viduriniai nesutikimai teip pasidarė dideli, kad niekas nebegalėjo jų sutaikinti; o kapitalizmas per du pirmesniu šimtmečiu jau buvo gerokai paugėjęs, teip sakyti, galėjo atsistot ant kojų ir pajimt valdžią į savo rankas. Tą istoriškąją momentą prancūzų revoliucija ir atžmėjo. Bet, idant parodyt jums, jog tokios revoliucijos neperbėga vienu momentu; jog įvykdimui jų neužtenka nujimt galvą vieno-kito karaliaus, arba poros-kitos republikonų, aš priminsiu jums, kad revoliucija priešais dvarų baudžiavas, prasidėjusi metuose 1789, pasibaigė vos 1848 m., t.y. tik praleidus šešesdešimtis metų. Tie atsitikimai, kurie įvyko m. 1870–71 Paryžiuje, ir kurie žinomi po Komunos vardu, jau turėjo nebegrynai buržužinę išžiūrą. Čionai jau proletarai kilo prieš buržuaziją, supratę, nors ne visiškai, bet iki tūlo laipsnio savo pačių reikalus. Ir štai jums naujas darodimas, kad kiekviena revoliucija turi savo laiką, ir kad negalima padaryt revoliuciją, kada užsimanis: kadagi tas proletarų judėjimas buvo da perankstyvas, tai ir pasiliko nuslopintas ir proletarai beveik nieko tuomet nelaimėjo. Prisižiūrint į tą viską, mūsų prokurorus galima nuramint; jiems nėra ko bijotis: mes revoliucijų «nedarome». Galima da atbulai pasakyt, kad: revoliucijos mumis daro. Mes ne esam vieni iš tų, katrie atsiseda už savo rašomojo staliuko ir sako: «Štai reikia ką nors tokį didelį daiktą padaryt,

savo vardo kitą dalį, idant atsiženklint nuo daugelio kitų Vokietijos žmonių, kurie turi panašias pavardes. Svarbiausias jo nuopelnas, tai pagimdymas Vokietijoje kooperatyviškojo judėjimo, parento ant savitarpinio susisėlpimo principų. Jis buvo vadaujantis pirmievių partijos sąnarys.

*) Schulze-Delitzsch gimė 1808 m. Delitzschiuje, Prūsijoje Saksonijoje, iš kur gavo ir

reikia įtaisyti revoliuciją». Ne, revoliucija čionai matosi po akimis, ji vyksta paakiui, ji darosi kiekvienoje minutoj. Prancūzijoje gyvenęs materialistas, baronas Golbach, pabaigoje XVIII šimtmečio, taip pasakė: «Laike didelių judėjimų, kartais pakrutinančių visą žmoniją, joks darbas, beveik nė vienas krustelėjimas ne veikia kiteip, kaip tik teip, kaip reikia», nes pavienis žmogus neatsako už savo darbus; už juos atsako visi aplinkiniai žmonės, visa draugija. Ir teip, revoliucijos vyksta visuomet, ir ponai prokurorai jų neišnaikins. Jie gali vieną ar kitą iš mūsų pastverti, pasodinti kalėjime, bet revoliucija varys savo darbą vis tolyn ir tolyn. Reikia priminti, kad apie tokį revoliucijų suyratimą, revoliucijonierių nuomonės biskį išsiskaido. Revoliucijų metuose 1789–93, teipat Liepos ir Vasario revoliucijose, dagi ir Kovo revoliucijoje, net ir laike Paryžiaus Komunos 1871 m., revoliucijonieriai vis da tebetikėjo, kad galima iššaukti revoliucijinį judėjimą, kada tik užsimanys. Ištikrųjų tuomet daugelis samprotavo, kad žmogus įtaisęs barikadas, gali išgriauti monarkiją arba permaintyti ekonomišką valstijoje surėdimą. Dabar gi mes žinome, kad reikia būt pakantresniais, kad reikia luktelt. Kantrybė teipgi pasidarė revolucijoniška dora. Tūli neva radikališki žmonės kartais iš mūsų pasijuokia, vadina mus liurbaisiais revoliucijonieriais; jie šneka, kad mes numažina revoliucijos svarbą. Bet, pasiremdami ant musojo, istoriškų kelių supratimo, mes galime ramiai klausyties tuščių pašiepimų ir tųjų kalbų, nes mes žinome, kad mūsų kantrumas, rymantis ant tokio istorijos supratimo, yra daug revoliucijoniškesnis, labiau turėjų kliasai pavojingesnis, negu mušėiviški straksėjimai, visi suokalbiai arba atskirus užmušinėjimai, kurie dažnai padaro daugiau blėdies, negu naudos. Mes žinome, kad visos revoliucijos, kurias mes patįs norėtume iššaukti, gali turēt tiktai vieną prasmę: prie mūsų gadyinės ištobulintų ginklų, plačių gatvių ir milžiniškų nuolatinių armijų daugybė revoliucijonierių būtų išmušta, ir sustiprētų ne revoliucijonieriai, bet tie, kurie pergalėjo, — tai yra reakcionieriai. Šitie paskutiniejeje, laimėje kovą, igytų didesnę drąsą ir savo galybei pasiklovimą. Atminkite nesenei buvusius atsitikimus Italijoje. Milano mieste badas pagimdė gatvių kovą; minios mirė neturėdamos ką valgyti, o niekšai valdininkai iš mirštančiųjų tyėjojosi. Suprantama, kad vargdieniai turėjo pilną tiesą, prieš tokį nedorą valdžios šeiminkavimą sukilt. Bet kas išėjo: sumišimai tapė paskandinti pačių sukilėlių kraujuose. Reikia žinoti, kad Italijos proletarai da labai tamsūs ir dėlto labai lengvai tampa įrankiu slaptų ir aiškių «revoliucijonierių». Bet, iki jie (proletarai) aiškiai nesupras draugijos išsiplėtojų bėgio, tolai jie negalės sulaužyti baises reakciją. Kas įvyko po numalšimo riaušių Milane? Nagi, gauja reakcionierių, po prievada generolo Pellu, nedraudžiamai viešpatauja ant Italijos, o geriausi kovotojai už italų proletarų laisvę — stena kalėjimuose. Ir Vokietijos viešpataujantiji kliasą nori tokių sumišimų. Bylos apie įžeidimą ciesaiaus, Esseno byla apie sulaužimą prisiegos, daugybė kaizerio kurstančių kalbų, — vis tai yra taikoma į darbininkų kliasą, norima iššaukti pasipiktinimą ir riaušes, kurias, žinoma, labai lengviai užgniaužtu, paleidę iš šaudyklių ir armatų ugnį. Tokie sukilimai gali duoti valdžioms labai gerą progą užpulti ant žmonių, atimti visas ikišiolai turėtas tiesas ir laisves, kokios jos ten ne būtų, ir įvesti valdžią niekuomi nepridengto absolutizmo. Visuomet reikia žiūrēt ir apsvarstyti abiejų kliasų spēkas; blaivai samprotaujantiejeje proletarai tagi ir daro, nes tai yra vienas iš svarbiausių uždavinių.

(Toliaus bus).

Lietuvos darbininkai ir valstiečiai!

Jūs išrinkot mus savo atstovais ir įsakėt, kad būtume jūsų apgynėjais nuo biurokratų valdžios prispaudimo, lengvintume jūsų laisvę ir gerovę.

Uždėję ant mūsų taip svarbų ir sunkų darbą, dauguma jūsų ligšiol dar nežinot, kas mes per žmonės, kokie mūsų norai. Nežinot dėl to, kad biurokratų valdžia, atstovus renkant neleido mums liuosai rinkties, liuosai kalbėti ir rašyti apie tai, kas mums rūpi, neleido liuosai, iškarto ir visiems išrinkti savo deputatus visuotinu, slaptu, tiesiu ir lygiu balsavimu, kaip tikri žmonių atstovai esti renkami.

Tečiau, jei liaudies prispaudėjai pasistengė perskirti deputatus su jūsų rinkėjais, mes, jūsų atstovai, rūpimės arčiau prie jūsų sustoti ir drūčiau su jumis susirišti, kad galėtume žinoti jūsų skriaudas, vargus ir norus, kad išvieno su jumis kovotume už geresnę darbininkams ir valstiečiams tvarką.

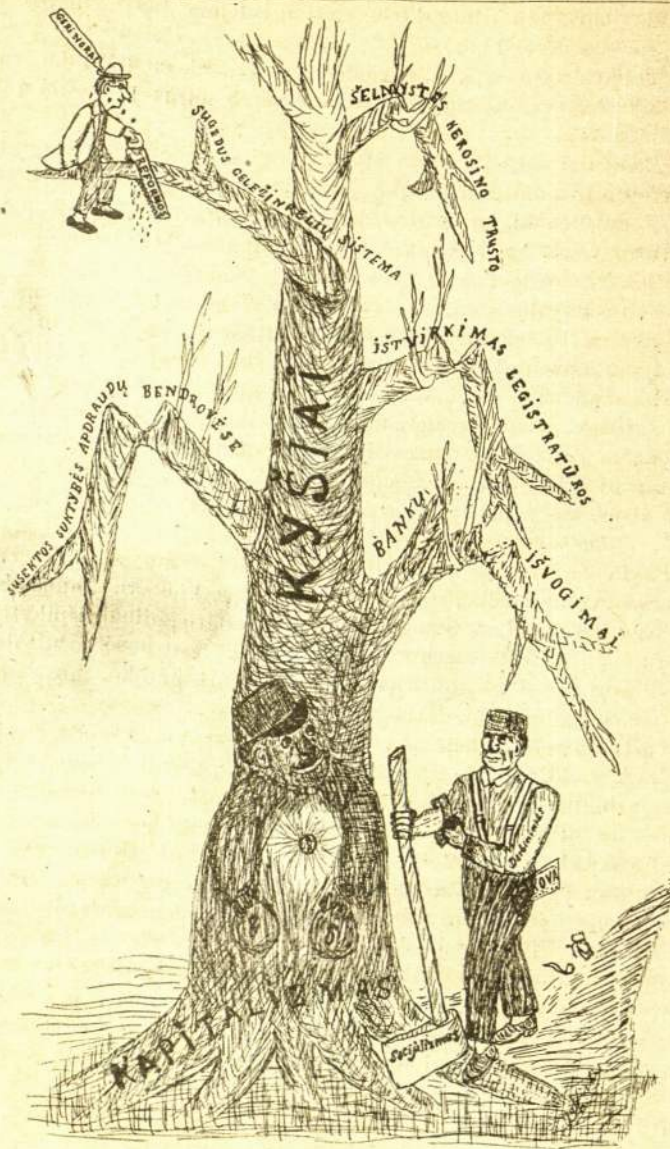
Todėl ir pirmutinis mūsų darbas bus pasipažinti su jumis ir jums pasisakyti, ko mes dūmoj reikalausim.

Mes žinom, kad dėlto galėsime liuosai ginti dūmoj darbininkų ir valstiečių reikalus, jog šimtai tūkstančių mūsų draugų tą laisvę iškovojo, patįs žudami. Mes atmenam, kad ir šiandien dešimtį tūkstančių laisvės kovotojų vargsta savo priešų naguose. Todėl reikalausim pirmučiausia, kad būtų paleisti iš kalėjimų, sugražinti namo iš Sibiro ir tolimųjų Maskolijos kampų, paliuosuoti nuo biurokratų valdžios persekiojimo visi, kovoje už varguolių reikalus. Reikalausim be to, kad tuojau būtų panaikinti karo ir karo lauko teismai, panaikinti visi ypatingieji įstatimai, kurie visokiems budelėjams leidžia lieti nekaltą žmonių kraują arba juos varginti. Pagaliaus, reikalausim, kad būtų panaikinta pati mirties bausmė.

Mes stovėsime už tai, kad visi Rusų valstybės gyventojai galėtų liuosai savo reikalais rūpintis. Todėl mes reikalausim, kad visiem būtų leista liuosai rinkties, liuosai kalbėti ir rašyti, tvirti draugijas ir sąjungas, darbininkams — liuosai streikuoti. Mes reikalausim, kad niekas nebūtų persekiojamas už savo tikėjimą ar kalbą, kad niekas be teismo paliepti negalėtų žmogaus iškrėsti ir kalėjiman pasodinti. Mes stovėsime už tai, kad visi luomai, visos tautos, visi tikėjimai, vyrai ir moters būtų lygūs prieš valstybės įstatymus.

Mes gisim darbininkų reikalus ir stovėsime už tai, kad įstatymais būtų jiems suštrumpinta darbo diena, padidinta alga, kad jie būtų saugomi nuo nesveiko darbo. Mes reikalausim, kad iš valstybės ir lobininkų (didžturčių) pinigų būtų duodamas užlaikymas pasenusiems, susirgusiems, negalintiems sau darbo rasti ar netekusiems sveikatos dėl kokios nelaimės žmonėms.

Mes stovėsime už tai, kad pakelti žmonių apšvietimą. Todėl mes reikalausim, kad įstatymais būtų paliepta visiems vaikams pradedamasis mokyklas įseiti, kad mokslas jose būtų suteikiamas prigimta vaikų kalba, kad už mokslą nieko nereikėtų mokėti, kad mokyklos taip būtų šutaisytos ir vėdomos, kaip patįs žmonės norės. Stovėsime už tai, kad ne tik pradedamasis, bet ir aukštesnis mokslas (gimnazijose ir universitetuose) būtų neapmokamas, o neturtingų tėvų vaikams būtų duodama iš valstybės. pinigų pašalpa. Stovėsime už tai, kad dėl apšvietimo reikalų niekas nebūtų skriaudžiamas ir todėl reikalausim, kad mažesnėms mūsų krašto tautoms — žydams, lenkams, baltrusiams, rusams ir kitiems — leista būtų taip mokyklos įsitaiyti, kaip jie patįs norės, o valstybė kad jiems duotų apšvietimo reikalams tiek pinigų, kiek jiems pagal jų skaičiaus išpuls.

Amerikoje draugijinis gyvenimas yra perdėm sugedęs. Paveikslėlis labai gražiai parodo; jis perstato mūsų čionykštį gyvenimą ypatoje nudžiuvusio medžio — kapitalistiškos tvarkos. Patį kapitalizmo apginėjai mato, kad tas medis jau visai niekai; girdim darbus įvairių reformatorių: tai reikalauja padaryt revizijas bankų ir apdraudos bendrovių sistemos, tai ragina aprubežiuot trustų galybę, tai suvaržyt legistatūrų ištvirkimą. Tuos reformatorius paveikslėlis parodo pavidale daržininko, piaustinėjančio nuo nudžiuvusio medžio šakeles, — neišmanančio, jog toks nudžiuvėlis jau vaisiaus nebeduos, nors ir visas šakas nupiaustytum. Tiktai socialistas žino, ką su juom padaryt: jis pasijema kirvį ir renģiasi stuobrį iškirst, išverst jo šaknis, ir ant tos vietos išodint naują draugijos surėdimą, jauną vaisingą medį — socializmą, paremtą ant meilės, lygybės ir brolystės pamatų. Skaitytojau! Ar tu esi viens iš tų išmintingųjų daržininkų? Ar tu atjauti savo ir savo brolių vargus?

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Prancuzija. Čionykštė valdžia pajuto didelį sau pavojų, kilantį iš radikališkos streikų propagandos, kurią visur skrieja «Darbo

Sąjungos» pasiuntiniai. Norėdama tą iš anksto užsmaugti, Tiesos Ministerija išsiuntinėjo visuomeniškiems prokuratoriams aplinkrašti, prisakydama imties kuoasčiausių priemonių ir persekioti «maištininkus, piktadėjisčių ir anti-kareiviškos agitacijos platintojus». Prokuratūra tuojaus pradėjo nuo valdžios darbininkų: ištyrė kad tris krasos urėdninkai priklauso prie «Darb. Sąjungos», ir kad jie buvo pasirašę ant vieno prašimo, siųsto nuo darbininkų pirmininkui Klemensju, — tuojaus tuos tris vyrus nuo darbo ir atstatė. Žinoma, darbininkai visur tam protestuoja, bet prokuratūra varo savo darbą su rusišku žandarų pasišventimu. — Tokia tai yra sąjungų «laisvė» Prancuzijos respublikoje!

Persija. Chanate (chano — kunigaikščio valstijoje) Maku iš kilo maištai. Mat vietinis chanas norėjo taikinties su parlamentinės partijos pažiūroms; matydamas kad tas siaurina jo despotišką valdžią. Už tai vietinė liaudis, kuri Persijos parlamentui užjaučia, užpuolė ant visų valdiškų chano įstaigų. Vos-vos pasmuko sveikas chanas į miestą Erivan, esantį jau po globa Rusijos. Jo palocių sukilėliai išplėšė.

Rusija. Balandžio 21 buvo Petrapilėje «Tikrųjų Rusų» susivažiavimas, į kurį pribuvo visa tamsioji Rusijos spėka — oficiališkai juodašimtiško laikraščio — «Maskvos Gazieta» redaktorius Gringmut, Maskvos mitropolitas, keturi stačiatikių vyskupai ir daugelis labai abejotino vardo ir pasielgimo ponų; teipgi šimtas-kitas iš miesto traktierių susirinkusių «tautiečių», kurių kiauri keliai ir alkunės, mėlinos nosis ir tikrai rusiškos degtinės kvapas, neprileido jokios abejonės, jog tie karžygiai paeina iš «patrijotų» abazo. Triukšmingai tą «rusiškąjį» susivažiavimą išbugnijo atgaleiviškieji laikraščiai, pritvenkė jau daugybę telegramų ir carui pasveikinimų. Vis pasirašo; vardan «tautos» žinomi juodašimčių vadovai ir policija. Reikalauja išvaikyt Dūmą. Tą patį ragino padaryt ir vyriausis «rusų» susivažiavimo oratorius, judošėlis Gringmut. Jis reikalavo Dūmą išvaikyt, o jos vieton įvest visoje Rusijoje diktatūrą užsmangimui pirmeiviškos agitacijos nors ir su kraujo praliejimais. Diktatorium rodija pastatyt tos garbės vertą, kraugerį admirolą Dubasov. Volyniaus popų sąjunga prisiuntė teipgi tokius pat reikalavimus, ir žadėjo su 100.000 parapijonų atkeliaut Petrapilėn apgintų caro, jeigu Dūmą išvaikius grumotų jam pavojus. Caras už tą visą širdingai dėkavojo. — Iš to matome, kaip da Rusijos valdžia, visi biurokratai ir juodašimtinė dvasiškija išalkę žmonių kraujo; jie būtina nori revoliuciją sukurstyt. Suprantama, kad tas jiems galės pavykt; bet tas išeis pačiai žmonijai ant gero. Juodašimčiai atlieka istorišką uždavinį.

Lodzėje 30 teroristų užpuolė ant vežimo, kuriame kareiviai vežė surinktus išmonopolijų pinigų, metė į vežimą bombą, kuri suplėšė vežimą, 3 kareivius užmušė ir 5 mirtinai sužeidė. Pasijėmė 4.000 rb. dingo sveiki. Tenpat Lodzėje «tautiečiai» ikūrė linčiamo socialistams teismą: sujema įtartus žmones, užriša akis, užkemša gerkle, ir išvežė už miesto, pakaria. Valdžia džiaugiasi iš tokių talkininkų. — Sevastopoliaus tvirtinės komendantą, gen. Nepliujev, perkelia į Kauno tvirtyne. Bet tēnykščiai revoliucionieriai apskėlbė, kad jis gyvas iš Sevastopoliaus neišeis. — Tambove nušovė seminarijos rektorių, šventiką Simeoną, kurs dėlei politišku bruzdėjimų tarpe mokintinių buvo uždaręs seminariją.

DARBININKU JUDEJIMAS SVETUR.

Italijos laukų darbininkai pradeda kovot už savo tiesas, ant lygios su pabirkų darbininkais. Gubernijoje Terrara jau šešta savaitė einasi dideli laukų darbininkų streikai; reikalauja lygesnio padalinimo darbo tarpe bernų, pusbernių, mergų, pusmergių, — ir sulyg to geresnio bei teisingesnio apmokėjimo algų. Žinoma, tur-

tingi žemvaldžiai spiriasi, o kunigėliai iš sakyklų griaudena streikuojančius darbininkus, kad nekeltų maišto prieš tuos, kuriems dievas mylėdamas daugiau turtų suteikė. Tečiau, smagu girdėt, kad darbininkai tokių veidmainių pamokinių nebeklauso; jie sako: «juk Kristus už vargalius užtarė, kodėl jo vietininkai vis stoja už turtingųjų pusę!»

* * *

Kanadoje, apeliokėse Fernie, rengiasi didelis anglekasių streikas, kurian įtrauks 15.000 darbininkų. Sustreikavus anglekasiams, bus apskryty 300 mylių uždaryti visoki pabirkai. Bėgy vienos savaitės paliaus bėginėję traukiniai, jeigu tik anglekasiai, nesugryš prie darbo. «Kanados Tykmario Geležinkelis» sukonfiskavo kiekvieną anglių toną. Prtruks žmonėms kuro. Kaip kapitalistai teip ir darbininkai rengiasi prie didelės kovos. Kas pergalės, negalima permatyt. Malonu tiktai tas, kad ir Kanados darbininkai revoliucijonizuojasi. Nesenei da labai giliai miegojo.

* * *

Kopengagene, Danijoje, 81 baland. štai koks dramatiškas buvo atsitikimas. Priešaky Rusijos pasiuntinio namų susirinko 100 lenkų darbininkų, pabėgusių iš tėvynės ir negaunančių nė darbo nė prieglaudos. Jie reikalavo pamatyt pasiuntinį. Kada to neišpildė, tai jie išgriovė į ambasados kiemą ir šaukė: «Mes neturim ką valgyt; mes norim, kad mus parvežt namo». Negaudami atsakimo išlaužė ambasados duris, išvaikė ir apkūlė tarnus, ir jieškojo paties pasiuntinio. Ant galo policija juos išvaikė. — Teip, išvaikė. Bet kur jie dingo? Juk jie nesmejo. Jie juk kur tik eis, ten neš prieš valdžias kerštą. Nevisuomet policija beįstengs alkanus išvaikyt ir riebius satrupus apginti!..

* * *

Anglijoje, Birminghamo apiegardose susitvėrė žurnalistų sąjunga, kuri 29 kovo, š. m., atbuvo savo pirmąjį susivažiavimą. Susirašė prie sąjungos apie 1.500 raštininkų, rašinėjančių įvairiuose laikraščiuose straipsnius. Mat juos labai išnaudoja laikraščių savininkai, pigiai mokėdami už straipsnius. Todėl bandys priverst per streikus daugiau mokėt.

* * *

Vindabonoje iškilo didelis rūbsiuvių streikas — streikuoja viso labo 12.000 žmonių, iš tų — 900 moterių ir merginų. Priežastis streiko — žemos algos.

* * *

Anglijoje eina judėjimas sutvert «Socijalistų Mokytojų Sąjungą». Tam tikslui šaukiamas Oxfordan susivažiavimas.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Baisi milijonieriaus piktadėjistė. Philadelphijos milijonieriaus sūnus, Benediktas Gimbel tapė New Yorke sujimtas ir įdėtas kalėjiman. Jį apskundė jaunas vaikas, kurs dirbo Gimbel krautuvėje, ir kurį krautuvininko sūnus... išžagino. Sujimtas milijonierius-piktadarys siulijė pusę milijono, kad tik jį paleistų ir niekam jo biaueraus darbo neišduotų. Piktadario tėvas užpirkė visus Philadelphijos laikraščius, kad nieko neskelbtų apie jo sūnaus darbą; net miesto policijos viršininkas konfiskavo Philadelphijoje per dvi dieni New Yorke laikraščius, kurie apie tai rašė. Jauną piktadary paleido už 6.000 kaucijos, bet šis iš gėdos pasipiovė. — Tegul stau-

gia dabar visi kapitalizmo apgynėjai, kurie kaukia jog socializmas platinas paleistuvystę. Tegul pašimokina nuo piktadario-saužūdos onatų mūsų «Žvaigždės», «Šaltiniai» ir prieš kapitalistus klupočiojantieje bei socijalistus keikiantieje kunigėliai!..

Anglekasiai miršta badu. Miestely Gallipolis, O., ir apygardose Pomeroy Bend iškilo anglekasių streikas. Nors darbininkai puikiai laikosi vienybės, nė vienas da negryžo prie darbo ir nepardavė savo brolių, bet sąlygos streikuojančių tokios baisios, kad sako, jog literališkai miršta badu. Buvo jau keletas atsitikimų, kad kūdikiai parkrito ant gatvės ir apmirė. Streikuoja apie 1000 žmonių. Kapitalistai džiaugias, jog greit pasiduos. — Gali būt, kad ten kapitalistai pergalės. Bet tas pamokinimas perskambės per visą Ameriką, daugybės atkaklių darbininkų atidarysakis ir pamatys pini-guočių «mielaširdybę», kurie pridengimui savo piktadėjisčių, statymui bažnyčių ir klioštorių nesigaili sėt milijonus, o varguoliams badu mirštantiems dreba centą uždėt už kruviną triušą. Patįs kapitalistai parengia čionykštei revoliucijai medegą, kuri neužilgo ir išduos vaisius.

Spiria Ruzveltą prie sienos. Menkos sąžinės mūsų prezidentas Ruzvelt, norėdamas itikt kapitalistams, nesenei apskelbė, jog Idaho kankintiniai, — marinami kalėjimo urvuose anglekasiai: Moyer, Haywood ir Pettibone, — ešą «negeistini piliečiai». O negeistini piliečiai Amerikoje yra persekiojami ir gujami laukan (teip daro su anarkistais). Taigi Ruzvelt, kaipo visos tautos galva, sulygino nekaltus anglekasių vadovus su anarkistais ir nurodė teismui, jog reikia juos nubaust. Tokį prezidento pasielgimą visa Amerikos radikališkoji spauda aštriai sukritikavo, o tūkstančiai susipratusių darbininkų kelia visuose miestuose aštrius protestus prieš darbininkų išrinktą ir dėlei kapitalistų noro juos skandinantį prezidentą. Iš kitur siunčia Vašingtonan delegatus. Teip, New Yorke «Centralinė Sąjungų Sąjunga» išsiunčia čielą komisiją, kuriai vardan kelių šimtų tūkstančių darbininkų yra liepta, kad prispirtų Ruzveltą tokį nelemtą apskelbimą viešai atšaukt. Akyva, kas išeis. Jeigu atšauks, tai parodys, kad yra neišmanėlis ir kad daro baisias klaidas. Jeigu neatšauks, tai dar blogiau, — pasirodys, kad yra piktas kapitalistų pastumdėlis. Prezidentas priguli prie inžinierių sąjungos, kuri savo sąnario pasielgimu irgi labai pasipiktino ir žada iš organizacijos išmest.

Lietuvos Socijaldemokratų Partijos Centro Komite- to apyskaita.

SKELBDAMI L.S.D.P. Centro Komiteto kasos apyskaitą už 1906 metus, manom, kad bus ne prošalį pridurti prie skaičių kai-kuriuos paaiškinimus. Tais paaiškinimais norim duoti atsakymą ant tų klausimų, kurie dėl Partijos biudžeto gali kilti tiek mūsų draugų tarpe, tiek platesnėje, mūsų darbą rėmusioje, visuomenėje. Norim, pagaliaus, su pagalba skaičių bent trumpai nupiešti praetų metų Partijos darbą. Juk iš to, kam buvo leidžiami Partijos pinigai ir kiek jų kiekvienam darbui buvo išleista, bus aiškiai matyti, kuo Partija daugiausi rūpinas, bus galima bent spėti, kiek kokio darbo padaryta.

Tečiau, pirm negu pradėti kalbą apie patį Partijos biudžetą, pranešim draugams, dėlko taip susivėlinom metinę pinigų apyskaitą apskelbti. Keldamies su visais Partijos reikalais iš užsienių Lietuvon, turėjom kartu perkelti ir visas Partijos rokundas. Tuo tarpu, reakėjai išigalėjus, politiškios sąlygos kartais tiek sunkios palikdavo, kad nevisuomet galėjom laimingai pavojaus išvengti, — vieną kartą dalis Partijos apyskaitų visai dingo. Lig istengėm žuvusius skaičius išnaujo sužinot ir suvest, praėjo nemaža laiko. Ir

dabar dėlto turim pridurti, kad kai-kurias sumas iš tų ypač, kurios C.K. kason įėjo iš Lietuvos, negalėjom tiksliai, skatikas į skatiką sužinoti ir buvome priversti bendras sumas tepaduoti.

Pirmutinė praeitų metų biudžeto ypatybė — tai didelis jo užaugimas. 1904 tais metais Partija surinko ir išleido savo reikalams apie (kiek? Red.) rublių; 1905 metais — apie 5000 rublių; 1906-tais arti 30 tūkstančių rub. Bereikalo bus aiškinti, dėlko pašoko C.K. kason apyvartos. Revoliucija pastumė Partiją, kad išsikeltų eikštėn ir eitų darbo dirbtų į plačias proletarų minias. Platus darbas pareikalavo didelių pinigų ir ta pati revoliucija parodė vėl, kad Partijos kason suplaukė dešimtį tūkstančių jai reikalingų rublių. Bendroji Partijos apyvartos suma tuo vien mums įdomi, kad ji pati be jokių paaiškinimų ir prirodymų rodo, kaip milžiniškai ir greitai išaugo L.S.D.P. per vienus tik metus. Daug svarbiau dėlto patirti, kam tapo apversti ir kaip sunaudoti surinktieji Partijos reikalams pinigai.

Apyskaita rodo, kad daugiausia turto išleista raštų leidimui. Atsišaukimai, knygelės, laikraščiai, skaitant jų gabenimą ir išplatimą, apsiėjo 13 tūkstančių rublių; ginklams kuone pustrėčio tūkstančio; vietinėms organizacijoms duota pašalpos 1659 rubliai; paskolinta organizacijoms ir atskiroms ypatoms daugiau tūkstančio. Paskui eina kalinių šelpimas, kelionės, politiškams pabėgėliams pinigai ir t.t.

Išanksto spėjam, kad ne vienas, aukavęs pinigus revoliucijos reikalams, nusistebės iš jų sunaudojimo. Daugeliui gali išrodyti, kad jeigu kilo revoliucija, tai reikia ne knygos ar laikraščiai skaičiuoti, bet imties ginklo ir taikint juo savo priešą; jei kovai dar neatėjo laikas, reikia bent ginklai parūpinti, jų pripirkti, kad paskui nepriseitų revoliucijonieriams vietoj šautuvo dalgės griebties. Tuo tarpu apyskaita rodo, kad revoliucijoj vadovavusi Partija (LSDP.) labai daug rublių išdėjo raštų leidimui ir žmonių užlaikymui, tačiau labai maža jų paskyrė bomboms, revolveriams ir karabi-

nams. Todėl klausimas, ar neprasilenkė L.S.D.P. su pinigų aukautojų norais? Ar ji taip tuos pinigus suvaržo, kaip to reikalavo kovos pasisekimas ir darbininkų gerovė?

Manom, kad panašios abejonės gali kilti ypač pas mūsų draugus Amerikoj, Anglijoj ir Škotijoj, labiau nuo mūsų gyvenimo atsitraukius. Ant tų klausimų privalom pirmučiausia ir atsakymą duoti.

Visų-pirma, ar gerai L.S.D.P. darė tiek pinigų padėjus raštams? Kaip socijaldemokratai, visuomet pripažindavom, kad valstybės ar visuomenės surėdymas tuomet tegalima panaikinti, kuomet tas surėdymas pavirsta daugumui jungu, kuomet varginamieji senosios tvarkos pakankamai gerai susipranta, susiriša ir miniomis stoja kovon už savo tiesas. Tik gerai susiruošusios minios gali užveikti senosios tvarkos apgynėjus ir paskui naują užvesti. Jei dėl kokios-nors priežasties revoliucija iškilė neprisiruošus pakankamai revoliucijinėms klesoms prie kovos, sukilusieji paprastai esti tam kartui sugniaušti ir revoliucijos kova ilgesniam laikui užsitraukia. Vienintėlis tuomet būdas ją sustiprinti ir pagreitinti, tai gilinti minių susipratimą, didinti jų susirišimą, stengties ištraukti kovon kuo plačiausius skriaudžiamųjų sluoginius.

Koks buvo Lietuvos padėjimas, 1906 metus pradendant? Nauji 1906 metai atėjo pas mus kaip tik pikčiausios reakcijos lydimi. Gruodžio pabaigoje skraidytojų būriai perlėkė visas labiau sukilusias Lietuvos vietas, išardė pradėjusią vietomis kurties naują demokratišką tvarką, šimtus, nagaikomis sukapoje, sugrūdo į kalėjimus, jų triobas išgriovė, turtą išvogė, ar taip sunaikino, o plačias, vos sujudintas minias užkrėtė baimė. Tas buvo visur, tas ir Lietuvoj: laikinai caro valdžia paėmė viršų ir tuo parodė, kad Rusų valstybės liaudis dar nebuvo, kaip reikiant, į kovą pasiruošus. Kas reikėjo daryti socijaldemokratų organizacijai, kuri lig tam laikui beveik viena Lietuvoj revoliucijos kovą vadovavo? Aišku, kad reikėjo liaudis dar rengti!

Žveriu valdžia.

APYSAKA.

Pagal Iv. Franko parašė J. PLEIRYS.

(UŽBAIGA)

Plešikai bemaž ko iš odos neišsinėrė iš džiaugsmo, išgirde tokį išmintingą konstitucijos išaiškinimą. Juk ir ištikrųjų — pamanė kiekvienas iš jų, — jeigu tik žverių susirinkimas priims tą mūsų biudžetą, tai tada kiekvienas jiems pasakys: na, tai ką-gi dar daugiau benorite, juk patįs sutikote, ir patįs taip norėjote, na, tai ir duokite dabar viską geruoju. O jau caras, tai delto jis tik ir yra caru, kad žverių susirinkimas sutiktų su visu tuo, ką jis nori, arba reikalauja.

Ir visi pradėjo iš džiaugsmo, lig papaikę, šokinėti, kaip kas tik galėjo augščiau — kaukė, maurojo, cypė, ir rėkė visokiais balsais: «Garbė, garbė, garbė, mūsų išmintingam carui!» O paskui, visi susikabinę už paskutinių kojų, pradėjo šokti prieš carc sostą iškilminga tautišką šokį, o choras, išgeresniųjų dainininkų užtraukė ant dvidešimts keturių balsų taip garsią, ir iškilmingą, visiems žinomą dainą:

«Ilgiausius — sius — sius,
Ilgiausius — sius — sius
Metus — tus — tus — tus — tus — tus.
Metus — tus — tus — tus — tus — tus,
Ilgiausius metus!»

Nėra apie tai ką ir bekalbėti, kad viskas atsitiko taip, kaip sakė Liutas. Meškos, vilkai, vanagai ir visi kiti kraugeriai labai išmintingai išskaitė, kiek dėl jų, ir dėl visos jų gaujos giminių reikės visiems metams maisto. Iš tų sąskaitų caras paliepė surašyti savo ministriams biudžetą, sušaukė iš visos savo karalystės visuotiną žverių susirinkimą ir pasakė jiems:

— Na, mieli mano vaikučiai, dėkavokite dabar tik dievui, už tai, kad jūs turite jų naują konstituciją, kurios jūs taip troškote. Na ir kaip-gi, ar ji jums patinka?

— Tinka, labai tinka, šviesiausias mūsų care ir valdone! — suriko visi žveris vienu balsu.

— Na, tai gerai, mauo vaikučiai! — atsiliepe Liutas. — Tas man tai labai patinka. O dabar dar paklausykite, ką aš jums pasakysiu. Visi jūs privalote guodoti, gerbti ir sergėti tąją konstituciją, kaip savo akį, ir jei kada atsitikus kokiam reikalui, arba kokiai nelaimei, tai jūs privalote viską, — ar suprantate, — viską, ką tik turite, paaukoti už ją!...

— Visados ir kiekviename laike mes gatavi už ją viską paaukoti; o prisėjus reikalui, net ir savo gyvastį! — atsi-

Pas mažiausia susipratusias darbininkų ir valstiečių minias įsiutusios valdžios darbai ne tik išblaškė viltį greitai laisvės ir gerovės susilaukti, bet vėl jose sukėlė ir sutvirtino senovės jausmą, kuris vėzdavo žmogų nužemintai lenkties prieš nagaiką.

Ko nesuspėjo padaryti valdžios budeliai, skubinos užbaigti jos sėbrai: dvarininkai, dauguma kunigų, visokie valdžios pataikūnai, sulindę į urvus revoliucijos metu, dabar vėl drąsiai atsiliepė ir ne tik ėmė purvais drabstyti socialdemokrato vardą, bet ir visokiais būdais ryžosi kurstyt tą pačią vargdienių minią prieš laisvės kovotojus, prieš judėjimą ir parengti iš jo aršiausią revoliucijos priešininą.

Kaip galima buvo juodašimčių agitacijai atsispirti, išaiškinti laikino nepasisekimo priežastis ir gilinti proletarų ir valstiečių susipratimą? Veikliausieji ir labiausia susipratusieji mūsų draugai arba pateko į kalėjimus, arba turėjo pasišalinti ar nutilti. Mažiau susipratę drangai, nutirpę patįs reikalavo pagalbos, kad kas jiems išaiškintų dalykų stovį ir patartų, kas reikia daryti. Blogiausia, žinoma, dalykai stovėjo kaime. Tuo tarpu, policijai siaučiant, sunku buvo ten ir koją įkelti, nekaltant jau apie mitingus ar platesnius susirinkimus, — užpakalyje agitatoriaus ėjo šnipas, šnipą lydėjo dragūnai. — Vienas tepasiliko būdas su plačia minia susirišti — spaudintas žodis, ir tas būdas tapo LSDP. kuoplačiausia išnaudotas.

Tečiaus raštai buvo reikalingi ne vien reakcijos siutimui sustabdyti. Darbininkai ir smulkieji valstiečiai nors užgulti prispaudėjų, bet nesiliovė kovoje. Kas diena atnešdavo dešimtimis visokių atsišaukimų, kuriuos reikėjo žmonėms aiškinti, jei norima buvo, kad jie nepasiliktų revoliucijos judėjimo užpakalyje. Pagaliaus, caro valdžia nusileizdama priversta buvo sušaukti pirmąją dūmą. Kad ir pati dūma nieko negalėjo padaryti, ji vistiek kėlė kalbą apie tokius daiktus, kurie darbininkams ir valstiečiams rūpėjo; susispirinama su caro valdžios atstovais, ji tuo pačiu aiškiai rodė tą bude-

liepė pilni patrijotiškų jausmų balsai Asilų, Jaučių, Avinų ir kitų žvėrių.

— Tai man labai malonu yra matyti jus patrijotais, — kalbėjo toliaus Liutas. — Tikėkite man, kad aš moku, kaip pridera, gerbti ir guodoti konstituciją, ir kad ta konstitucija, kurią aš jums dabar daviau, esmu pertikrintas, kad toji konstitucija per amžių amžius suteiks garbę mano sostui, ir kad jį teip-pat brangi yra ir man kaip ir jums. O kad gerbti ją, gerbti, kaipo didžiausią šventenybę, ir apginti nuo visokių nelaimių, nuo priešų, o ypatingai nuo valdžios priešų, tai aš netik ką pats esmi pasirengęs darbuotis dieną ir naktį, nesigailėdamas lieti nė prakaito, nė kraujo, bet, nušaliai to, dar sutaisiau aš nuolatinę sargybą miliciją, po kurios globa kiekvienas iš jūsų, nors būtų jis ir pats menkiausias, galės gyventi sau tykia, ramiai ir be jokios baimės.

— Duok dieve dar tau ilgus metus gyventi ir viešpatauti, mūsų išmintingasis ir maloningasis care! — rėkė ir šauke visi žvėrys vienu balsu, bet jau neteip linksmi, kaip pirmą kartą. O caras tęsė toliaus.

— Sztai jums, mieli mano vaikučiai, sąskaita, kurioje yra viskas, kaip pridera surašyta. Czia viską, kaip ant delno, rasite išdėta, kas reikalinga yra užlaikymui manęs ir mano sargybos, ir jus neturite tiesos atsiskyti, privalote visą tą, kas čia yra surašyta duoti geruoju, o aš užtikrinu jums už tai, kad tada visoje mano karalystėje viešpataus, per amžių-

lių niekingumą. Reikėjo apie visus panašius atsitikimus miniai pranešti ir išnaudoti agitacijai. Ir LSDP. tai padarė. Ant galo, patįs mūsų priešai spyrė mus, kad kovoje su jais stvertumės laikraščių ir knygelėlių. Dvasiškija atsikovošėjus nuo pirmųjų revoliucijos smūgių, pasiskubino įkurti Lietuvoje po valdžios globa savo laikraščius ir savo knygeles leisti, o jose kuone pusę vietos paskyrė socialdemokratams keikti. Suprantama, kad prieš juodašimčių raštus tegalima buvo remties savo raštais.

Iškarto mūsų laikraščiai buvo leidžiami užsieny, paskui, sąlygoms palengvėjus, su visu kuo įsigabenom Lietuvon. Ar gerai Partija atliko agitacijos darbą, apie tai pavedam spręsti patiems mūsų draugams, skaičiusiems LSDP. raštus. Męs paduosim čia vien skaičius, kiek ir ko praeitais metais tapo išleista.

Atsišaukimų C.K.—tas savo vardu išleido 202 tūkstančių; tarp kurių yra lenkiškų 15 tūkstančių ir žydiškų 5 tūkstančiai. Be to kelias dešimtis tūkstančių išleido vietinės organizacijos savo vardu.

L a i k r a š č i ų išleista:

Užsieniuose: lietuviškų 35 tūkstančiai egz.; lenkiškų 6.000.

Lietuvoje: lietuviškų 166 tūkstančiai egz.; lenkiškų 43 tūkstančiai egz. ir 600; žydiškų 7 tūkstančiai egz.

Išviso 258.600 egz.

K n y g ū č i ų atspaudinta:

Užsieniuose: lietuviškų 20 tūkstančių egz.; lenkiškų 8.000.

Lietuvoje: lietuviškų 76 tūkst. egz.; lenkiškų 3; žydiškų 3.

Išviso 110 tūkstančių egzempliorių.

Po raštų daugiausia pinigų tapo išleista Partijos žmonių užlaikymui, išleista su viršum 4.000 rublių. Ką sako faktas, kad Partija savo darbui varyti užlaikė žmones? Jis vėl liūdija, kad LSDP. kaskart eina stipryn. Partijos gyvenime dar nesenei buvo laikas, kuomet darbą dirbo vien žmonės «gero noro», «volontieriai», dirbdavo pripuldami ir atšokdami, tarp kito ko ir tolai, kolai jiems tekdavo «gero noro». Tuomet ir Partijos darbas kartais pakildavo,

amžius ramumas ir tvarka.

Pabaigus carui kalbėti, tarnai padalino visiems žverims spaudintus lapelius, kur buvo surašyta visa sąskaita. Pažiūrėjo deputatai į tą sąskaitą, ir net plaukai jiems atsistojo. Bet kągi jau buvo bedaryti; jeigu jau kartą žmogui parašė juodu ant balto, kaip, kada, kam ir ką jis turi duoti, ir jeigu jau jis žino, kad daugiaus nuo jo niekas nieko nebereikalaus, tai ir turėjo ant viso ko sutikti.

— Sekretoriau, — prabilo vėl Liutas, perskaityk tu tą biudžetą visuotinam susirinkimui, gal but, kad kas iš jų norės gal ką pasakyti kaslink to dalyko.

Tada pasikėlė nuo kėdės vienas senas, senas Asilas ir štai kaip prabilo:

— Aš patarčiau poną sekretorių paliuosuoti nuo skaitimo. Nes męs visi jau senei esame perskaite tą biudžetą ir gerai žinome, kas jame yra parašyta; o ir teip-pat gerai suprantame, kad be biudžeto niekaip negalima yra gyventi. Męs visi užtikim savo maloningam ir išmintingam carui ir esame męs visi dėl jo, ant viso ko jau gatavai prisirengę. Todėlei patarčiau aš visam susirinkimui priimti tą biudžetą be jokių kliučių. Kas sutinka su tuo, meldžiu atsikelti.

Visi atsikėlė. Biudžetas tapė priimtas. Ir jau nuo to laiko, žvėrių karalystėje įvyko, tokiu budu, ramumas ir tvarka.

kartais kuo-ne visai sustodavo. Partija, galima sakyti, negyvavo.

Šėdien padėjimas atsimainė, LSDP. organizacijos jau nebemiršta: vieną kartą įsikūrusios, jos šiaip ar taip darbuojasi; jos turi nuolatus kasdieninius savo reikalus, kaip kiekviena gyva organizacija, ir tiems reikalams atbūti reikalinga, kad vienas, du ar tris žmonės vien būtų atsidėję Partijos darbui. Pridursim dar kad Partijos darbininkai reikalingi ne vien organizacijoms, bet ir lankyti tas vietas, kur organizacijos dar nesusitvėrė, tečiaus Partija turi plačią įtekme ir esti ištroškusiai laukiama.

Jei praėjusiais metais palyginamai daug pinigų išėjo Partijos darbininkams užlaikyti, tai ir tas rodo jos darbo išsiplėtimą. Laisvės dienose LSDP. vardas buvo igijęs tokį platų garsą ir įtekme, kaip jokia kita organizacija. Jos klausė ir prie jos puolė viskas, kas buvo Lietuvoj revoliucijoniška. Per tai senosios politiškos Partijos organizacijos greitai augo narių skaičiumi, mezgėsi naujos, atsirado daugybės, ypač miestuose, amatų sąjungų. Nors reakcija išardė ir išblaškė didelę naujųjų kuopų dalį, vis tik jų tiek dar paliko, kad sunkiausiu Partijai laiku reikėdavo jai užlaikyti nuolatai 9–10 žmonių Partijos darbui neroknuojant tų, kuriuos užlaikydavo pačios organizacijos savo lėšomis. Tečiaus užtekdavo reakcijai bent kiek susilpnėti, kad LSDP. darbas vėl išsiplėstų; užlaikomų Partijos darbininkų skaičius pašokdavo tuomet lig 12–15 žmonių. Bent kiek pasididino užlaikomų žmonių skaičius LSD. Partijai, susidėjus su Socijaldemokratų Partija Lietuvoj (buvusioji Lietuvos PPS.).

Visuomet mokama būdavo tik tam, kas, dirbdamas Partijai, negalėdavo kur kitur užsidirbti pragyvenimui, ir tik tiek, kiek būtinai reikalinga. Dirbantiems pavieto miestuose buvo mokama po 25 rublius kas mėnuo, gubernijos miestuose — 30 rublių.

Iš to, kad LSDP. 17 tūkstančių rublių iš 30 padėjo raštų leidimui ir žmonių užlaikymui, aškiai matyti, kad viršiausiu Partijos noru buvo varyti tarp Lietuvos darbininkų ir vargingųjų valstiečių plačią agitaciją, gilinti politišką jų susipratimą, tverti naujas organizacijas, palaikyti senąsias. Bet ar toks noras liudija, kad LSDP. visai būtų pamiršus apie prisirengimą prie galutinės kovos su caro valdžia ir apie pačią kovą? Jis tiktai rodo, kad Partija stengėsi rimtai proletarų minias prie susirėmimo su jų priešais priuošti, jai rūpėjo, kad laisvės kovotojai, kovai užėjus, visuomet gerai žinotų, kurion pusėn reikia savo ginkluotą ranką ištiesti.

(Užbaiga seka).

Korespondencijos.

Cambridgeport, Mass. — Dažinojės nuo draugų, jog atvažiavo į Bostono apielinkes garsus Lietuvos revoliucionierius ir LSDP. atstovas, drg. P. Grigaitis, pasiryžau ir aš jį pamatyti. Čionai pasitaikė gera proga, nes Cambridgeporto «Minutos Vyrai» parengė prakalbas, kur buvo užkviestas minėtas draugas kalbėti. Sulaukęs vakaro 22 kovo pribuvau ir aš išgirstų kalbą iš lupų mačiusiojo Rusijoje revoliucijos buitis. Salėje buvo tokia didelė minia, jog daugumai neteko nė vietos atsistėti. Pusę po 7 oratorius užlipė ant pliatformos ir pradėjo kalbėti; pirmiausiai kalbėjo apie revoliuciją ir apie marnarkišką rusų valdžią, kaip caras su gaujomis šnipų ir judašimčių nuožmiai elgiasi su laisvės jieškančiais suskurdusiais darbininkais; kaip jis žudo juos, šaudo, karia ir tremia, persekioja visokiais budais; kaip ištvirkusi valdžia organizuoja

burius tamsių žmonių ir siundo juos ant visų apsišvietusių žmonių, ant darbininkų vadovų ir ant visų tų, kurie nebeneri nešt žiauraus carizmo jungą. — Toliaus kalbėjo apie pirmutinę ir dabartinę Dumą, koku budu valdžia trokšta apdumt žmonėms akis, kaip caras Mikė tapė priverstas taikinties su žmonėmis iš priezasties negavimo paskolos iš kitų kraštų. Toliaus oratorius nurodė daug kitų naudingų darbo žmonėms reikalų. — Kalba publikai labai patiko, ant kožno punkto iš kiek vieno klausytojaus krutinės veržėsi sunkūs atsidusėjimai; ant kiekvieno veido matėsi užuojausmė revoliucijai, taip regis kožnas gatavi buvo stot kiekvieną minutą į kovą su kraugeriais. Rankų plojimais vertėsi paskui kalbėtojaus žodžius. — Paskiaus oratorius kalbą pertraukė ant 10 minutų, ir pasilsėjęs vel jėmė aiškint apie šios šalies kapitalizmą ir skurdų darbininkų padėjimą; nurodė turėjų išdykumą, kaip jie savo penėtojus—darbininkus skriaudžia ir varo į šaltą žemę be laiko; kaip iš priezasties sunkių darbų ir mažų algų vargšai turi stipt duodami buržujam didelius pelnus. — Ant galo ragino šelpt, pagal išsigalėjimą, laisvės kovotojus po dvigalvio arėlio nagais esančius — kadangi ten nesiliauja kraujas lietus, kasdieną ten žudo žmones desėtkais ir šimtais; daugybė laisvės jieškančių vyrų žūsta ant kartuvių už geresnį buvį.

Surinkta aukų 22 dol. su centais; pinigai pasiųsti į Londoną Lizdeikai.

Ant galo kalbėtojas ragino rištis į kuopas ir žengti pirmyn. Taigi ir tapo čionai sutverta LSPA. kuopa. Iš sykio į tą brangią organizaciją susirašė 24 sąnariai. Garbus oratorius kalbėjo apie 3 valandas ir užbaigė vėlai vakare. Prakalbos mums atnešė didelę naudą: jau mės senei troškome sutvert socialistų kuopą, bet nebuvo kam pradėt.

Pirmas kuopos susirinkimas atsibuvo 24 kovo, kooperatyviškam ruime. Susirinko visi sąnariai ir da 6 prisirašė naujų. Tapė išrinktas komitetas: raštininku K. Armonas, organiz. J. Gabalis, išdininku A. Babilius, knygiu S. Gričius. Nutarta laikyti susirinkimus 2 syk kas mėnesį: pirmą sėredą 7 val. vakare ir kas trečią nedėdienį 2 val. po pietų, kooperatyviškame ruime, 7 Harrison st. — Duoklės visų tapė sumokėtos ir pinigai pasiųsti «Kovos» redakcijon. Dabar jau turim mūsų vietinėje socialistų kuopoje 30 sąnarių. Tikimės greitam laike da daugiau gaut.

K. Armonas.

So. Boston, Mass. — Balandžio 14 d. čionai atsibuvo vietinės LSPA. kuopos susirinkimas. kame šalip kitų nutarimų pritarėm Worcesterio kuopai, kaslink susivažiavimo į Bostoną ir sutverimo rajono; dieną susivažiavimo reikėtų permaintyt, dėlto, kad — pervėlu; už tai mės patariam atkelt ant gegužio 25-tos, subatoj, vakare nuog 7-tos va'. Nutarėme parengti koncertą su dainomis, muzike, deklemacijomis, prakalboms ir tt., o ant rytojaus, nedėlioj, nuog 9-nių ryto pradėsime susivažiavimą — tvert rajoną; jei bus reikalas, tai nutrauksim iki vakaro. Koncertui pajėmėm svetainę ant kam-po E. ir Silver st., So. Boston, Mass. Bet drgg. atstovai, ku-

rie pribusite į susivaziavimą, tai važiuokit šiuomi adresu: 28 W. Broadwav, So. Boston, Mass. («Keleivio» Redakcijon), o iš tenai busite nuvesti į minėtą svetainę. Koncerto programe bus lekiojanti pačta, ir kuri mergina gaus daugiausiai laiškų, tai apturės dovaną auksuotą laikrodėlį, vertės 15.00, o 2-ra dovana bus 5.00 auksu ir 3-čia – didelė dainų knyga. Už tai užprašom visas aplinkines kuopas išrinkt ant virš minėtos dienos iš savo kuopų atstovus, teip greit, kaip galima, duoti žinią, kurios kuopos ant to pristoją ir po kiek atstovų pasiųsit. Atsišaukit šiuomi adresu: J.Zubas, 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.

60-tos Kuopos Komitetas.

Easton, Pa. – Kovo 24 d., 42-ros LSPA. kuopos draugai ir kiti sumanesni pašėliniai lietuviai, padarėm susirinkimą; tas buvo po No. 660 Pine st. Čionai buvo susirinkusių gerokas burelis. Vienas iš draugų paprašė, kad drg. Grinius ką nors paaiškintų. Šis draugas pirmiausiai papasakojo apie senovės didvyrius, jų jų narsumą ir tt. Paskui jis išrodinėjo šėdieninės tvarkos neteisybes, ir priedė prie to, jog mūsų išganimas tėra tiktai socializme; nurodė, jog mes turime vienyti į darbininkų organizacijas, šviestis ir kovoti už savo atimtas tiesas. Poto kalbėjo tik ką iš senos tėvynės pribuvęs revoliucionierius, drg. Breivys. Jis teipgi nurodė, kad socializmas yra mūsų vienatinė saulelė, kuri mums apšviečia, tamsius, mūsų skurdaus gyvenimo takus. Paskui da keli draugai kalbėjo, visi energiška išrodinėjo savo vargingus šioje šaly patyrimus, visi buvo sujudinti. Tarpe kalbų draugai padainavo revoliucijinių giesmių, kaip va: «Atsimeskim nuo senojo svieto», «Maž' ką valgę ir negėrę», «Mes esam tie ką nedrebės», «Pasilgau aš tavęs», «Gražus rubai, gardus valgiai mumis neramina». Pasišnekėjimai ir dainelės visiems labai patiko, kiekvieno ten buvusio veidas rodos nušvito nauja viltimi, rodos, kad vargai kasdieniniai kaži–kur toli nuslinko. Smagus ir visuomet geistini tokie susirinkimai, kur kiekvienas įgauna daugiau dvasiškų spėkų, užsidega noras prie karštesnio darbavimosi...

Ant užbaigos atsidarė kuopos susirinkimas. Išrinkus pirmsėdį ir perskaičius praėjusio susirinkimo protokolą, prisirašė 5 nauji draugai (turime viltį, kad neužilgo ir daugelis lietuvių prie mūsų kuopos prisidės, ir pradės rimtai ir karštai darbuotis). – Mėnesinių sumokėjom 1.80, teipgi prisidėjo literatūros pakėlimui 95c, kuriuos pasiuntėm C. išdininkui.

Broliai ir sesers, sukruksim prie darbo, rinkime centus pakėlimui darbininkiškos literatūros, nes mums ji labai reikalinga, o visai mažai teturim; tiejie centai atneš visiems lietuviams darbininkams neišpasakytai didelę naudą. Raštai suteikia apšvietimą, be kurio niekas negali gyvent, ir savintis civilizuoto žmogaus vardą. Apšvietime mūsų išganimas, o tamsybėje – niekinga pražutis.

Vardan kuopos

J.B.Jusaitis.

Meriden, Conn. – Kovo 10 d. čionai atsibuvo prakalbos, kurias parengė draugystė DLK. Gedimino ir 40 k. SLA. Kalbėtojas buvo užkviestas drg. P.Grigaitis. Kalbėtojas ant pažymėto laiko nepribuvo, vėliau pasirodė, kad klaida buvo įvykusi iš mūsų pusės susirašime su drg. P.Grigaičiu. Žmonių ant paskirto laiko susirinko pusėtinai – vietinių ir iš aplinkinių miestų: New Britain, Wallingford ir New Haven. Susirinkimą atidarė drg. J.Januševyčius, ir perstatė kalbėtoją iš New Britaino, drg. J.Babkaucką, kuris aiškino darbininkų skriaudas, kurias kenčia nuo kapitalistų ir dvasiškijos. J.Januševyčius kalbėjo apie revoliuciją Lietuvoje ir Rusijoje. Tarpuose buvo dainos ir deklamacijos, kurias išpildė vietiniai ir svečiai. Aukų sudėjo revoliucijos sušėlpimui 10.85.

Drg. P. Grigaitis pribuvo į Merideną kovo 11 d. Surengėm prakalbas kovo 13 d. vakare. Žmonių susirinko nedaugiausiai. Kalbėtojas pirmiausiai paaiškino susirinkusiems priežastį nepribuvimo kovo 10 d.; apgailystavo, kad tarpe rengėjų prakalbų įvyksta tankiai klaidos. Kalbėtojas aiškiai ir suprantamai perstatė klausytojams revoliucijos stovį Lietuvoje ir Rusijoje, kaip ji prasidėjo, kaip ėjos ir kaip maždaug galima permatyt vyks toliau. Apie Dumą išvaikytąją ir dabartinę. Prakalbos visiems labai patiko; dar ir dabar giria kalbėtoją; norint klausytojų mažai buvo, vienok aukų surinkta 10.01. Viso aukų surinkta per visas minėtas prakalbas 20.86, ir paskirtos tikriems revoliucionieriams – LSDP. Lėšų pasidarė per minėtas prakalbas 9.00, kurias privalėjo apdengt prakalbų rengėjai, tai yra draugystė, nes teip buvo ir nutarta. Bet nesuvis taip atsitiko. Nepriklausantieji į socialistų partiją, laisvės priešai, kurių yra daugiau kaip socialistų, teip įtužo, dėlto kad nepribuvo drg. Grigaitis kovo 10 d. ir kad antros prakalbos buvo parengtos be žinios draugystės pirmsėdžio. (Mat nebuvo laiko su visais susižinoti). Tai gi iš prakalbų parėję pradėjo ant socialistų agitaciją varyt, girdi: kad socialistai parengė prakalbas, tai galės ir lėšas užsimokėt. — Teisybė, minėtos prakalbos buvo surengtos per mūsų draugų triusą, todėl nesiderėdami, mes tuojaus lėšas i apmokėjom.

Balandžio 14 d. minėtų organizacijų susirinkime pareikalavom sugražinti lėšas; iš to kilo didelis ergelis, kuris galop teip likos užbaigtas: draugystė davė 6.00, o draugai socialistai pridėjo 3.00 iš savo kišenės, nenorėdami atitraukti iš revoliucijos aukų. Aukavo uždengimui lėšų: J.Virbila 1.00, J.Januševyčius, A.Bruozis, P.Kurkienis, P.Sušinskas, N.Juokimas — po 40c. Kad ir draugystė norėjo apmokėt visar lėšas iš aukų, vienok tas jai nepasisėkė įvykdīt. Žmonelės, kad ir aukauja revoliucijai, bet nori aukas apverst ant lėšų. — Susipraskime, broliai ir nevaidykimės!.. Visiems aukavusiems, varde kovojančių už laisvę, ištariu ačiu.

Socijalistas.

New Haven, Conn. — Kovo 31 pas mus atsibuvo prakalbos, kurias parengė 27-ta LSPA. kuopa, kur be kitų kalbėtojų buvo ir drg. P.Grigaitis. Šis kalbėjo gana gerai, aiškiai išrodinėjo visas caro Mikės šunybės, kaip jis nežmoniš-

kai elgiasi su žemesniais žmonių luomais, nurodė, kad ir revoliucija prasidėjo dėlėi nebepakenčiamų Rusijos sąlygų, nurodė kas daugiausiai joje kovoja ir ką iškovojo liaudis apturės. Paskui platokai kalbėjo apie darbininkų padėjimą. — Visa publika ramiai ir su atida klausė dr-go G. kalbos ir tankiai plojo delnais. — Tarpe prakalbų drg. G. užmanė parinkt ankų parėmimui kovos už Lietuvos laisvę. Sumetė 9.25, paskui da sudėjo kankintiniams 3.78. Iš tų pinigų atimta iškaščiai už salę 1.50, apgarsinimams 1.75; likusius 6.00 prisiunčiam «Kovos» Redakcijon, paskirdami LSDP. ir 3.78 kankiniams. Teipgi prisiunčiame privatiškai suaukautus 4.50, perduotus dr-go J.Ivinsko.

Mūsų mieste lietuviai sparčiai eina pirmyn. Socializmo judėjimas vis darosi aiškesniu; ir žmonių nuomonės, ypač paskutiniame laike, daug geresnes, negu buvusios porą metų atgal; visokiuose viešuose susirinkimuose labai gražiai apsieina (teisybė, kad apščiai čia da yra ir karčemų lankytojų, kurie po biskį ir apsipėša, bet alt provų nėbeeina, geriaus tatkosi ir magaryčias daro. Ir iš tos pusės visai mės jau taisomės!..), Ne be to, atsiranda keletas ir šliupo garbintojų, skytųjų demokratėlių, bet nedrįzdami eiti priešais didesnį burį išmintingesnių lietuvių, tyli sau ir ramiai laukia, kaip žydai Mešijošiaus, dienos įvykimo valnamanių mokslo...

Pas mus susitvėrė nauja teatrališka kuopa, kuri 4 geg. atloš teatrą: «Paskutinė banga». Aplinkiniai miesteliai, kurie norėtų, gali mūsų teatr. kuopą užsikviest, ji galėtų atlošt tą patį ar kitą kokį teatrą; tas visgi prisidėtų prie sužadavimo visuomenės ir pastumėjimo žengti pirmyn. — Norėdami dasiznoti, rašykit laišką šiuo adresu: J.I. Kazlauckas, 248 Wallace str., New Haven, Ct.

J.I. Kazlauckas.

Glasgow, Škotijoje. — Šitame mieste lietuvių nemažai. Darbą čionai nesunku gaut, bedarbių šiuom tarpu visai nesigirdi. Lietuviai dirba daugiausiai geležies dirbtuvėse ir prie stalų; uždirba nuo 16 šilingų iki 50. Lietuviškų krautuvių šitame mieste nėra. Yra 3 lietuviai siuvėjai, kurie turi savo dirbtuves. Susipratimas tarp lietuvių nemažas, ypatingai šiame laike; pradėjo tvertis lietuvių socialdemokratų kuopos, ir jau du kartu buvo susivažiavimai, kur išrinko centro komitetą. Tik bėda mums, Škotijos lietuviams, kad neturim nė vieno inteligento; jeigu rastųsi geras, mokėtas vyras, tai galėtų daug Škotijoje nuveikt ir tuoj aukščiau pakiltų tarp lietuvių susipratimas. Sunku mums darbuotis be mokėtų vyrų... Kad ir tos pačios naujai susijungusios organizacijos vardą mainėme net kelis syk; ir vis dar nėra gerai pritaikintas. Pirmiaus vadinosi LSDP., paskui permainėm į LSP. Didžiojoje Britanijoje; dabar vėl užvardijom LSDPartijos Organizacija. Bet, kaip patėmijau, tai ir dabar nevienodai draugai vadina: vieni vadina LSDP. Organizacija, kiti — LSD. Organizacija; aš irgi manau, kad geriau būtų LSD. Org., o partijos visai neminėt. Už organą nutarėm pajimt «Skardą»; bet jeigu valdžia vis konfiskuotų ir negalėtų nuosekliai išeit,

tai tada kreipsimės į Amerikos laikraščius; beto, tikimės, jog laikui bėgant pasididys mūsų organizacija, taigi uždėism savo laikraštį, kuri vis ketinome išleist. Antrą, norim ir su anglų partijomis susiznot, ir šį-tą veikt iš vieno, kaip va, apvaikščiojant darbininkų šventę, ar teip ką parengiant. Bet klausimas, ar mės galėsim tą viską priderančiai atlikt? Nes, kaip sakiau, mums truksta gero vadovo, kuris gerai viską suprastų ir parodytų mums visus kelius. Antras dalykas: mės turim da gana daug priešų, kurie stabdo darbininkų judėjimą ir, kitaip negalėdami, tai nors leidžia biaurias paskalas. Teip, antai tulas S.V. ir daugiaus tokių chuliganų, net priuginčių į «Šviesos Dr-stę», plepa kur tamsesniesiems lietuviams, buk organizatorius, K.Kundrotas, pagrobęs kokius ten pinigus ir išbėgęs. Žinoma, kur tamsūs, tuoj visokiems niekams ir patiki; juk mažiau daugiau suprantantis žmogus žino, kad organizatorius nėra joks išdininkas, jis jokių pinigų pas savę nelaiko, tai negali jų nė išnešt. — Tokios žinėlės broliams amerikiečiams nuo jų brolių gyvenančių Škotijoje.

Daugmatis.

Brooklyno Viet. Rev. Šelp. Kom. apyskaitos.

(Nuo 1 rugsėjo 1906, iki 15 balandž. 1907 m.)

ĮPLAUKIMAI:	
<i>Rugsėjis:</i> Nuo prakalbų So. Brooklyne	14.50
<i>Spalinis:</i> Preserių Unija sugražino 1-mos gegužio apvaikščiojimo kaštus 6.75; V.Visgaudis 1.00; New Yorke per prakalbas 12.40; Liet. Siuvėjų Unijos auka 5.00; F.Žukas 1.00; diskusijų vakare 1.79	27.94
Viso spaliny	27.94
<i>Lapkritis:</i> K.Jankus 50c.; nuo teatro 35.08; nuo Liet. Apšv. Dr-tės prakalbų 13.52; Lietuvaičių Apšv. Dr-tė atmokėjo kaštus 1.57. Viso lapkriky	50.67
<i>Gruodis:</i> Šv. Jurgio Dr-tė atmokėjo kaštus 3.13; nuo A.Žukovsko dirbtuvėje lioterijos 2.20; Šv. Jurgio Dr-te Atmok. kaštus 1.68; nuo prak. 9.72; per J.Kiduolių 2.00; nuo 19 k. baliaus 14.17; J.Grinis 1.00; prak. surinkta 24.37; nuo 19 kp teatro 21.00. Viso gruody 79.27	79.27
<i>Vasaris:</i> Per J.Grinių 56c.; iš baksuko pas Draugelį 5.84; Lietuvaičių Apšv. Dr-tės auka 14.82; nuo P.Ročkiutės vestuvių per A. Jurgelionį 7.55; Liet. Laisvės Dr-tė atmokėjo kaštus 1.68; Liet. Apšv. Dr-te atmok. kaštus 1.68; Viso vasary	32.13.
<i>Kovas:</i> Nuo V.R.Š.K. prakalbų 16.88; tų pacių prakalbų kankiniams 7.98; Viso per kovą	24.86.
<i>Balandis:</i> Nuo teatro «Amerika Party»	12.00.
Nuo paskutinės atskaitos liko izde	16.73.
Viso įplaukė	258.18.
IŠLEIDIMAI:	
<i>Rugsejis:</i> Už plakatus So. Brooklyno prakalboms	3.00.
<i>Spalinis:</i> Raštininkui V.Visgaudžiui sgrąžinta kaštai ant stampų ir krasos kartelių 1.00; pliakatai Elizabetho prakalboms 3.00.	4.00
Viso spaliny	4.00
<i>Lapkritis:</i> Pliakatai ir tikietai teatrui 5.50; pragramai teatrui 2.50. Viso lapkriky	8.00
<i>Gruodis:</i> Pliakatai prakalboms 4.00; rusui kalbėtojui 1.00; už svetainę 3.00; už pliakatus 4.50; išsiųsta «Kovos» redakcijon 80.00; nusiuntimo kaštai 30c.; už svetainę 3.00; rusu kalbėtojui 1.00	96.80
Viso gruody	96.80

Sausis: Knygutės «Amerika Pirty» 1.00; pliakatai Maspetho prakalboms 3.00; pliakatai ir tikietai teatrui 5.25; J.Stankui už apgarsinimą, expresą ir popieras 1.50. Viso Sausy 10.75

Vasaris: Už svetainę 5.00; pliakatai 4.00; Viso vasary 9.00.

Kovos: J. Stankui krasos kortelių kaštai 35c.; pasiūsta «Vienybei Liet.» kankiniams 7.98; nusiuntimo kaštai 8c. Viso per kovą 8.41.

Balandis: Išsiūsta per «Kovos» redakciją LSDP. 100.00; nusiuntimo kaštai 24c. Viso balandy 100.24

Viso išleidimų 240.20

Iplaukė 258.18

Išleista 240.20

15 balandžio, 1907, lieka išde 17.98

NB. Viso išleista revoliucijai 187.98; naminių kaštų 52.22.

V.R.Š. Komiteto išdininkas *Jonas Zacharauskas.*

Bostone moterų draugystelė duoda kunigėliui, anot Tamistos, lyg skilandis, dažyt savo išde jo pirštus, prisizada užpirkinēt po 10 dol. mišias; bet, pakol da didžiuma dr-tės susideda iš tamsesnių narių, nėra ką daryt. Reikia aiškint moterėlėms, kad mišios nieko bendro neturi su pasigelbėjimo draugystėmis, kad sąnariai gali sau šelpt kunigėlį privatiškai, o ne iš viešo draugystės išdo. Žodžiu sakant, reikia pertikrint žmones tose nuomonėse, jog draugystės tveriasi nešt savitarpinę sąnarių pašalpa, o ne mišias užpirkinēt, kaip ir konstitucijas rodo. Bet, rasi Tamistų konstitucijoje yra? Jeigu teip, tai nėra ko ir priešinties, — dr-stė kalta, kam tokią konstituciją pasidirbo. Jeigu to konstitucijoje nėra, tai drąsiai galima užprotestuot, o tą ir šalies įstatimai parems. — Nepatilps.

LSPA. 7-tai kuopai. — Tamistų pranešimas apie vietinį 1-mo gegužio apvaikšciojimą, atėjo pervėlai.

DARBININKO KRONIKA.

Parkersburgo, W. Va., draugai triusiasi įkurt naują socialistų kasdienraštį, vardu «The Parkersburg Daily Truth» Tai bus jau 3 čias iš rengiamųjų kasdienraščių anglų kalba. Be tų dabar tik du soc. kasdienraščiu Amerikoje anglų kalboje teišina: «Daily People» ir «Chicago Daily Socialist».

Mums praneša, kad nuo 1 gegužio pradės išeidinēt bepartyviškas, iliustruotas laikraštis «Spindulis». 82-17th str. Pittsburg, Pa.

KRASOS DEZUTĖ.

«Lietuvei». Nors ir gailu, kad Tamistų, rodos vienintėlė So.

ATITAIMAS KLAIDOS.

Prie Brocktono, Mass., revoliucijai skirtų aukų ir pakvituotų «Kovos» 13-ame num., rašėjo nebuvo priduoti šie vardai: Hipolites Vaitkus 10.00, J.Vaičiūnas, J.Grigas, J.Bareika, J.Karpavyčius, J.Gutauckas, D.Zaleskis, F.Radzevyčius, J.Volungevyčius — po 1.00.

«Kovos» 14 num. tapė atspaudinta korespondencija ir pakvituota aukos iš miestelio Brighton. Korespondentui aiškiai neparąšius, buvo pasakyta, kad iš Ohio valstijos. Reikia skaityt: «Brighton, Mass.»

APGARSINIMAI.

ADRESAI

Liet. Soc. Part. Am. Centro Komiteto:

Organizatorius A.Petratis,
397 N. Front str. Grand Rapids, Mich
Sekretorius susin K. Rutkus,
1418 So. 2-nd str., Philad. Pa.
Sekret turtų — P.Bukšnaitis,
141 Washington st., New York, N.Y.
Išdininkas — T.Andziulaitienė,
SE Cor. 12th & Ritner st's Philad, Pa.
Knygius — A.Bernotas,
1418 So. 2-nd str., Philadelphia, Pa.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Milliocket, Me.: K.Šimkus 1.00. V.P., J.Kaučauskas, J. U., D.U., J.Kazlauckas, J.Baranauckas, A.Senzikas — po 50c.
J.Tumosa, V.Tumosa, Ona Tumosenė, B.Kazlauckas, A.Ju-
caitis, J.Jucaitis, F.Jucaitis, M.Jucaitienė, Ona Greičiuvienė —
po 25c. Išėjus kaštus pers. Viso 6.62

Minersville, Pa.: J.Draugelis 1.00. Z.Kondratavyčius, Ma-
rė Kondratavyčienė, J.Čiudinis, Jieva Čiudinienė, J.Kušlikis,
L.Klevinskas, Ona Klevinskienė, A.Pečiukaitis — po 50c. Ma-
gdė Kavaliauckienė, J.Kavaliauckas — po 25c. Viso 5.50

Meriden, Conn.: S.Bakanas 1.30. J.Virbila, V.Milšbakas
— po 1.25. V.Trinka, K.Stapulevyčius, V.Jokimas, P.Sušins-
kas — po 1.00. A.Brūozis, P.Kukienis, V.Malinauckas, J.En-
dziulis — po 75c. J.Januševyčius, J.Račiukaitis, S.Jokūbauc-
kiūtė, M.Polučonis, J.Jaras — po 50c. J.Kuliesius 35c. F.Cvir-
ka, S.Vaškėlis — po 30c. J.Kriaučiūnas, J.Babkauckas, D.Sa-

kalas, M.Kukenienė, M.Jokimūtė, A.Ališkevyčius, A.Cvirka
ka, A.Gotautas, J.Kramnauckas, J.Rapalis, O.Bražulienė,
J.Januševyčienė, O.Palučionienė, O.Fušinskaitė, A.Sušinskas,
☉ Struvas, M.Šatienė, M.Petruškevyčius, J.Ončionas, J.Mali-
nauckas, K.Opal'ki — po 25c. J.Belskis 20c. M.Januškevy-
čius 15c. J.Kramanauckas 10c. Smulkių 91c. Viso (gauta) 20.72

Los Angeles, Cal.: A.Jasiulis, B.Thomas, A.Sukoverskis,
F.Iabunskis, J.Labunskis, B.Labunskis, P.Thomas, M.Povillau-
skaitė, Lietuvis — po 1.00. D.Dumša, N.Dumšienė, Philadelp-
hietė — po 50c. Viso, išėjus 3.50 kankiniams, 7.00

W. Lynn, Mass.: nuo prakalbų per S.Donilavyčių 7.50
New Haven, Conn. Nuo prakalbų 6.00. Per Ivinską: V.
Selkevyčius, J.Ivinskas, P.Adešūnas — po 50c. A.Dumšikė 30c.
A.Deglius 30c. V.Baltruševyčius, F.Palėliūnas, A.Marozas, M.
Palėliūnas, E.Sinkevyčienė, J.Ivinskas, M.Čelkevyčienė, J.Lu-
kašinskas, P.Laimonas — po 25c. K.Oliševskis 10c. Viso su
pirmaisiais 10.40

Buvo	615.83
Viso	666.60

Užkvietimas.

Užkviečiame visas IV Rajono, New Yorko ir New Jersey valstijų, kuopas išrinkti ir pasiųst delegatus į Rajono konferenciją, kuri atsisibūs 5 Gegužės, svetainėje 461 Henderson st. Jersey City, N.J. 10 val. iš ryto.

Sekr. P. Norvus.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo vyro Jono Agurkio, paeinančio iš Suvalkų gubernijos, Seinų pavieto. Jis, manę palikęs su mažu, 8 mėnesių kūdikiu, pabėgo 1 d. balandžio 1907 m. Jis yra visai mažo augumo, diktų pečių, plaukai šviesi, ant galvos tur pliką rėtį, tartum išskustą, didumo dolerio, apskrito veido, stačiais zubais, balto veido, storos šnektos, nuduoda žmogui labai lėtas, biskį šleivas, seniaus nešiojo usus, dabar skuta, šneka lietuviškai, angliškai ir biskį lenkiškai. Jeigu kas žino apie jį, meldžiu pranešti šiuo adresu: Petronė Agurkienė, 226 Darien st. Philadelphia, Pa.

Pajieškau Dominiko Gailluno, iš miestelio Skapiškio, ir Nepoleono Vilimo, iš Drubanų. Jie patys ar kas kitas malonės atsišaukt po antrašu: J. Lemaitis,

129 Joseph ave. Rochester, N.Y.

Parsisiųdinkit

„Skarda“

vienintėli nedėlinį lietuvių darbininkų, bežemių ir mažazemių laikraštį!

Tai yra tikriausias rankpelių reikalų apgyntėjas ir didžiausias dabartinis mūsų valdžios ir ponų priešas. Kauno gubernijos lietuviai atstovai išsitrinko jį savo laikraščiu ir talpjis jame visokias žinias apie savo ir Dūmos darbus.

Kaina užsieniuose: metams 4 rub., pusmečiui 2 rub.; trims trims mėnesiams 1 rub.

Adresas: VILNIUS, Tiltu gatvė 23.

„SKARDA“ redakcija.

„Lietuvos Dukterų Draugystė“

visus maloniai užprašo atsilankyti ant parengto Baliaus, Teatro ir Koncerto. Atsisibūs 6 gegužės, 1907 m., New Auditorium salėje 751-753 So. 3-rd Str., Philadelphia, Pa. Teatrą atloš pirmos LSPA. kuopos „Teatro Mylėtojų Grupa“ po vardu „agentas dėl parodos“. Pradžią 8 val. vakare. KOMITETAS.

Pirkite «Farmoms» žemę!

Netoli nuo Chicagos, Michigan valstijoje pasidūoda 40.000 akrų žemės gabalais po 40 ir daugėsnei. Prekė akro — nuo \$5 iki \$12. Norintieji plačiau darsižinot kreipkitės į:

A. Kiedis,

59 W. 14 Pl. CHICAGO, ILL.

AGENTAI „KOVOS“.

F. Bagočius, 1914 Annst.	Pittsburg, Pa.
W. Quesal, 5 Jefferson, st.	Yonkers, N.Y.
J. Želvis, 711 W. Lombard St.	Baltimore, Md.
M. A. JONAS, 1925 So. 2-nd st.	Philadelphia Pa.
E. FROOMES, 73 Grand str.	Brooklyn, N.Y.
J. GERDAUSKAS, 54 Lafayette ct.	New Britain, Conn.
F. NARVYDAS, 544 W. 49-th str.	New York, N.Y.
J. STASKUNAS, 1515 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A. STANELIS, 74 West st.	Newark, N.J.
J. JULINSKAS, 284 Moyallen st.	Wilkes Barre, Pa.
J. ZVINGILA, 1711 E. Matheny ave.	Springfield, Ill.
J. ZEMAITIS, 821 Bank st.	Waterbury, Conn.
J. KAULINAITIS, 25 W. 2nd st. (room 21) So. Boston, Mass.	St. Louis, Mo.
M. KASIMAS, 1701 N. 10-th st.	St. Louis, Mo.
A. LEVENDAUŠKAS, Box 336	Naugatuck Conn.
A. DIRŽULAITIS, 155 Metropolitan av.	Brooklyn, N.Y.
A. BALTRUSAITIS, Box 83	Shenandoah, Pa.
T. KUBILSKY, 66 Porter ave.	Brockton, Mass.
J. KERŠIS, Box 328	Wilmerding, Pa.
J. MERKUSĖVIČIUS, 524 W. Mahanoy st.	Mahanoy City, Pa.
J. LUIZA, 22 So Greene st.	Baltimore, Md.
V. KVEDERA, 9 W. Camden st.	Baltimore, Md.
A. DUMBRIS, Box 512	Melrose Park, Ill.
P. M. KAITIS, 221 wabansia Ave., Cor.	Marshfield, N. Side, Chicago, Ill.
K. LESEVYČIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B. KONDRATAVYČIUS, Box 659	Wilmerding, Pa.
J. PETRIKIS, 1514 Ross ave.	Scranton, Pa.
J. VAITKEVIČIUS, 40 Walnut st.	New Haven, Conn.
J. JASULEVIČIUS, Bx 6	Minersville, Pa.
P. NAUDŽIUS, Bx 392	East St Louis, Ill.
A. RAMANAUSKAS, 122 Essex st.	Lawrence, Mass.
M. GLINSKAS, 989 Bank st.	Waterbury, Conn.

Keliaujantis agentas K. Rutkus.

A. Simonaitis, 107 Bond st. Elizabeth, N.J.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-mos LSPA. kp. mėnes. susirinkimas atsisibūna 4-tame ūtarninke kožno mėnesio, Laisvės Klubo salėje, po nr. 943 So 2-nd st., 8 val. v. DISKUSIJŲ susirinkimas atsisibūna kas nedėdienį, salėje po nr. 513 So 4-th st. 2 val. po pietų. Sekr. A. Bernotas, 1118 So 2-nd st.

Cleveland, O. 3-čia LSPA. kuopa laiko susirinkimus keturius syklius mėnesį: partijos reikaluose 1-mą ketvergą 7 val. vakare; dainų: 2-rą ir 3-čią nedėdienį, 1½ val. pop. diskusijų: 3-čią ketvergą, 7 val. vak. Susir. atsisibūna ant „Arch Hall“, 2568 Ontario st. Organiz. I. P. Lapinskas, 2012 Lakeside ave.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsisibūna pirmas bus laikomas po visas dalis miesto su prakalbam. O antras, mėn. susirinkimas atsisibūna paskutiniam nedėdieni kožno mėnesio 2 val. po pietų, po No. 969—33rd place. Organizatorius A. Zimontas, 3120 S. Halsted st.

Jersey City, N.J. 59-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kožno mėnesio, 3-čią val. po pietų pas drg. Granskį, po nr. 200 Warren st. KOMITETAS.

W. Lynn, Mass. LSPA. kuopa laiks susirinkimus paskutiniam ketverge kožno mėn., Lietuvų Ukėšų Klubo svetainėje 765 Western Ave.

Prat. sekr. A. Avenauskas, 39 Blossom str.

Riverton, Ill. 62 kp. laiko susirinkimus kas antrą nedėlią po 1-mam kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Rudolph Tillman svetainėje. Sekr. A. Baravykas, Bx 96.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, svetainėje „Socialist Party Headquarters“, po nr. 268 Main str. Sekr. K. Senkus, 201 Washington st.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa laikys viešą susirinkimą su prakalboms, 5 d. Gegužės, 2½ po piet., L.M. Dr-tės name, po N 142 Ohio st. Draugai iš visur nuosirdžiai kviečiami.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi paskutiniam nedėdieni kiekvieno mėnesio, po No. 328 Clifford str.

Sekr. K. VAIVODA, 43 Spring st. Brockport, N.Y.

Wilkes Barre, Pa. 9-ta kuopa laikys susirinkimą 7 d. balandžio, antrą val. po pietų, po nr. 284 Moyallen st. KOMITETAS

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą ir 3-čią subatą kožno mėnesio, po nr. 144 Adams str. 7.30 val. vakare.

Sekr. A. STANELIS, 74 West str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsisibūna kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, Lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P. Grinius, 210 S. Eutaw st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa autarė laikyt susirinkimus kiekvieną pirmą nedėdienį kožno mėnesio, 2-rą val. pietų, salėje J. Lietuvniko.

Prat. rašt. J. RAMANAUSKAS Box 181.

Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus 1-ame ūtarninke kožno mėnesio, 7 val. vakare, salėje L.J. K. 1 Arthur st.

Fin. Sekr. V. J. PETKŪNAS, 303 N. Main st.

Brooklyn, N.Y. 19-ta kuopa laikys mėnesinius susirinkimus nedėlioms po pirmam. Prasidės nuo 2 val. po pietų Teipgi bus laikomi susirinkimai kožną panedėli nuo 7.30 vakare svetainėje 73 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekr. M. Jokubauskas

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis naujoj vietoj: M. Mieldažio salėje, 68 W. 25-th st. Susirinkimai su diskusijoms bus laikomi duok mėnesį: po 1-am pirmą nedėdienį ir po 15-tam. 2 val.

Sekr. S. SZIMAS, 1 W. 24-th str.

Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną antrą ir paskutinę nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as susirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-as diskusijų. Laikysis M. Maželkos salėje, ant Dakota str. Sek. J. BANULIS.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą ir 3-čią seređą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po No. 1 Church st. [kertė Centre ave. Ir Church str.] 1-as susirinkimas byva dėl partijos ir kuopos reikalų, antras — lavinimosi arba apšvietos. KOMITETAS.

Naugatucko ir Union City'ės, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus 1-mą subatą po pirmam kožno mėnesio, 7.30 vakare, po nr. 15 Diamond st., Union City, Conn. KOMITETAS.

New Haven, Conn. 27-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas seređos vakarą, pradėjus nuo 8 val. L.U. Klube, 521 Grand Ave. KOMITETAS.

Senadorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi savaiti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 5. KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 7 val. vakarė, Paddy William salėje, po nr. 122½ N. 6-th str.

Sekr. J. KLEMBRAUSKAS, 7 Mill Row

So, Bethlehem 31 kuopa laiko susirinkimus, kas 1-mą subatą kožno mėnesio 7 val. vakare pas drg. F. Masulevičia, 710 5-th st. KOMITETAS.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsisibūna sekancial: mėnes. susirinkimas partijos ir kuopos reikaluose 3-čiame ir diskusijų 1-mame nedėdieniuose kožno mėnesio, 7½ v. vakare, po nr. 989 Bank str. KOMITETAS.

Los Angeles, Cal. 39 kp. laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį po 1-mam, po No. 114 S. Spri Str. A. Žlugžda.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsisibūna du kart per mėnesį: kas 2-rą ir paskutinę subatą mėnesio, nuo 7.30 vakare, Socialist Headquarters klube 16 Mechanic st.

Fin. Sekr. V. Narijauskas, 2 Suffolk st.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą mėnesio nedėdienį, po No. 426 Main str. Org. J.G. SAGEVYČIUS.

Easton, Pa. 42-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 2-rą nedėdienį kožno mėnesio, po No. 660 Pine str. KOMITETAS

St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čia nedėlidienį kožno mėnesio, 2 val. po pietų. Haruari salėje, kampas 10-tos ir Carr gatvių.
Sekret. J.K. VASILIAUCKAS, 1701 N. 10-th st.

Paesic, N.J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas 4-tą nedėlidienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J. Apallanskio, 162 First st. 5 v. vakare.

Sekr. P. Norkus, 125 3-rd St.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsibus sekandiai: mėnesinis susir. partijos ir kuopos reikaluose laikysis paskutiniam ir diskusijų antrame nedėlidienuse kožno mėn. po No 304 W. Centre str.

Sekr. J. MICKUNAS, 1233 E. Pine str.

Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus duok mėnesį — po kožnos 10-tos ir 25-tos seredomas.

Rašt. prat. ir turtų, J. Prodžifinas.

Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūva 3-čiam nedėlidieny kožno mėnesio po N 21 Arch Str.

S. STANKEVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St.

Mc Kees Rocks, Pa. 50-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą šventadienį kiekvieno mėnesio, 3¼ po pietų, pas kuopos sekretorių K. Česuną, 217 Bill Ave., Mc Kees Rocks, Pa.

Grand Rapids, Mich. 51-ma kuopa laiko susirinkimus kas pirmą ir trečią nedėlidienį kožno mėnesio 2¼ val. po pietų, po nr. 38 W. Leonard St. Wilmont salėje.

Org. J. M. Martinaitis, 141 Crosby Str.

New York, N.Y. 52-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas antrą ir ketvirtą nedėlidienį kožno mėn., antrą val. po pietų, po nr. 134 E. 7-th st., Thomkyn's Square; tarpe Ave A. ir Ave. B.

Kuopos Sekr. J. Baranauskas, 532 W 45th st.

St. Clair, Pa. 53-čia LSPA. kuopa laikys susirinkimus kožną ketvergą po 1-mai diena mėnesio, 7 val. vak. pas drg. Diedulaitį. Mielai visus draugus užkviečiam ir prašom atsivest naujų.

Sekr. A. Žu k a u c k a s.

Courtney, Pa. 54-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas mėnuo, pripuolančiame po 15-tos mėnesio dienos nedėlidieny, nuo 3 val. po pietų.

Organ. D. Lekavyčius, Bx 7

Allegheny, Pa. 55-tos LSPA. kuopos atsibus susirinkimai kas antrą ir kas ketvirtą nedėlidienį mėnesio, 3 val. po pietų, namuose Išdininko, J. Stasevyčiaus, po n. 1112 Magnolia.

Youngtown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du kart mėnesį: po 1-mai ir po 15-tai nedėlidienuse, 2 val. po pietų, po N 262-266 E. Federal str. room 19.

Organ. J. J. SMALIS, 270—274 E. Federal str.

Willmerding, Pa. 57-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus antrą ir paskutinį nedėlidienį mėnesio, L. N. Klube.

Elizabeth, N.J. 58-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą seredą kožno mėn., po N 111 Pine st. J. Baturos salėje.

Sekretorius J. Jusis, 82 Band Str.

So. Boston, Mass. 60-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus zas pirmą ir 3-čia nedėlidienį kožno mėnesio po nr. 28 Broadway st.

Wilmington, Del. Mus kuopos LSPA. susirinkimai atsibūna du kart per mėnesį: partijos ir kuopos reikaluose kas 2-ram seredos vakare ir mėnesiniai kas paskutinį subatos vakarą 7.30 val. kiekvienam mėnesiui, N. E. Cor. Front & Walnut Sts.

KOMITETAS.

Brighton, Mass. LSPA. kuopos susirinkimai atsibus kas 2-ą ir 4-tą nedėlidienį kožno mėnesio, 3¼ val. po pietų, pas S. Keršį, 36 Lincoln st. Sekr. J. Kugis.

Nebusi plikas.

Naujasis išradimo gyduolės sulaikimui slinkimo plaukų; sulaiko 5 dienas, jeigu naudosi mano gyduoles, kurios išvalo kraują; geriausia gyduolė ant svieto, kuri prašina daugelį ligų; vardus ligų ne minėsiu. Jeigu nori gauti aprašimą apie ligas, prisiusk markių už 10c., o gausi puikų aprašimą. Apie visokias moterų ligas, nuo baltų spermatorių, t.y. nerėgulariškų, mėnesinių, ne vaisingumas, ir tt. Nesenei apsivedusiems davinėjų puikias rodas tik už 5.00. Užlaikau gerus vaistus nuo blakčių, karučių, pelių ir žiurkių po 50c. Turiu iš Prusų trajanką 35c. Nuo dantų skaudėjimo 50c. Atsakimui įdėk už 2c. marke.

Prof. W. Matulonis,

84½ Morris St. Jersey City, N.J. (13-20)

Lietuviškos Literatūros Agentura.

Visos knygos Lietuviškoj kalboj esančios yra gaunamos, teipgi užrašinėju visus liet. laikraščius. Kiekvienu sykiu duodu knygas dovenų. Atsiliepk katalogų, įdėdam už 2c. marke. Knygynams sutaisau knygas, apdarau ir suregistravuju. Kreipkitės visad pas savo draugą mokslaiėvį.

Pusę pelno nuo knygų kas mėnesi priduosiu LSPA. Literatūros Fondui.

Fortunatas J. Bagorius.

Box 1399 Pittsburg, Pa.

Lietuv. Literatūros Agentas.

Darbinikiškos knygos lietuviškoj kalboje, ir lietuviški laikraščiai yra gaunami pas

P. J. Kailių

Rear 1515 Sheffield Street, ALLEGHENY, Pa.

Jos. H. Reed.

Agulniai pardavinėja geriausį ir smagiausį alų iš Terre Haute Bravernios komp. — Alus čionai visuomet paties aukščiausio laipieno, tas pats ir su vynu, šnapsu ir kitais gerimais. Pirkėjai parodykit „KOVA“.

1900 Chartiers str., ALLEGHENY, Pa.

Abu telefonai. [17-42]

E. E. Locke.

Agulna sākrova vynu, šnapsu, alaus, giros ir porterio. Reikia žinoti kad mes visuomet duodam gerus gėrimus. Todėl lietuviui nepralenkite mus. Pasirodykit pirkdami ir „Kova“.

204 WESTINGHOUSE Ave. Willmerding, Pa.

Long Distonee Phone No. 12 — W. [17-42]

S. W. Davis.

Pienas, grietinė ir ledas. Viskas šviežia, gera ir pirkėjams patinkama.

1437 Adams Str., Allegheny, Pa. [20]

KULPOS HOTELIS.

Svečiai mėgsta užeit pas Wm. Kulpa, nes čionai rinktinis vynas, degtinė, cigarai, pietūs, užkandžiai yra duodama. Lietuviai atsilankykite.

2144 REBECCA STR., ALLEGHENY, PA. [17-20]

Slavonic & English Printing Co.

518 First Ave. Pittsburg, Pa.

Atlieka drukorišką darbą lietuviškoj ar kitokioj kalboj greitai, gerai ir pigiai. Pas mus dirba vakarais Bagocius, kurs atliks Jus darbą ir jam gult pa duot savo orderius. Atsiliepkit ypatingai ar raštu.

Aptieka H. J. Wiethorn

Sumanus sutaisytojas gyduoliu, ant kampo

Beaver ir Washington Ave.

ALLEGHENY, Pa. (12-37)

ATYDA: Lietuviai turi parodyt „Kova“.

Louis Steitz

Didžiausia gėrimų sąkrova.

110 PENNSYLVANIA AVE. ALLEGHENY, PA.

Nori grynus degtines, alaus ar vyno, eik čia; jis duos gerai, nebrangiai ir vertai jusu pinigų, jeigu pasirodysi "Kovos" numerį su apgarsinimu. [19]

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str. Philadelphia, Pa.

Lietuviška Aptieka.

Užlaikom visokias gyduoles, kaip amerikoniškas, teip ir iš užrubežių. Reikalaujant gyduolių arba rašant padek adresu tokį:

K. Šidlauskas, Ph. D. 83 Manton ave.

Riverside Pharmacy. PROVIDENCE, R.I.

Aptiekorius Jos. R. Hite.

Kampas PENN'A Ave. & FULTON St., Allegheny, Pa.

Naujausio fasono aptieka, vškuom pilnai aprūpinta; galima gaut iki 15 tukstančių įvairiausių dalyku. Yra tai tokia vieta, kur jums pasidabos ir kur pirke džiau-sites. Čion yra tokiu daiktu, kuriu žmonės įiesko po kitas sąkrovas ir negauna. Lietuviai pirkdami tegul pasirodo "Kovos" numerį — gaus geriau ir pigiau. [19]

Tėmykit pirkdami kurpes!

Vienintelė katalikiška kurpių krautuvė ant kampo *Beaver* ir *Franklin str., Allegheny, Pa.* Numeris vadinas 1529. Savininkas visiem žinomas Mr. Mohr. Jeigu nusibodo mokēt pinigūs už ištyžusius klumpius, pirk čionai stangrios ir našios skūros autuvus. [12-19]

James Lowrie, Dr.

Palaidojimo Biūras.

Pasimirus kokios seimynos mylimam sąnariui, kreipkitės po šiuo adresu:

1501-3-5 Beaver Ave., Cor. Loucut Str.

(14-39) ALLEGHENY, PA.

**Ant Akmenu
Railroad Laikrodėlis**

Patentuotas reguliatorius; ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas, 18 K auksuotas, dvigubi „Hunting“ lukštai, gražiai iškvietkuotas. Tikrai gerai rodo. Yra visur vartojan as geležinkelio tarnų, kaip geriausiai laikantis; gvarantuota ant 25 m.

Šį laikrodėlį pasiūsiame C.D.O. ant kiekvieno adreso, su pavėlijimu išgaminuotai. Jeigu bus toks kaip rašoma, užsimekėk expresul \$ 5.75 ir atvežimo kaštus ir pasiimk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie laikrodėlio dar pridėdam 14K auksuotą labai gražų lencidėlį su kompasu dykai.

EXCELSIOR WATCH CO.

1036 Milwaukee ave. Chicago.

„K o v a”

Išėina kas pėtnyčia. Prenumera | visas ② „KOVA” The Lithuanian Weekly, publi-
dalis svieto: shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418
metams \$ 2.00 ② So. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmečiui \$ 1.00 ② Subscription rates:
Apgarsimuj prekė: One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; ② Six months \$ 1.00.
per metus 10.00 ② Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirasant, adriuokite:

„KOVA”, 1418 So. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vienuolių lietu-
vių, kad mes apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą.

Drapanų, Skrybėlių ir Čevėrykų.

Didžiausia sąkrova overkočių ir siutų visokiame prekese

Naujausios pavasario ir vasarinės mados

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj

Prosinam vienus metus už DYKĄ!

L. Freedman & Son.

VIENA PREKE

Lietuviai, atminti adrisa

Kampas South ir 4-os.

Lietuviu Gydytojas

A. L. Graičūnas, Ph. G. M. D.

3202 So. Halsted st., kampas 32-ros gatvės, Chicago, Ill.

Lietuviai, nesiduokit save apgadinat visokiems profesoriams, specialistams ir šun-
daktariams, pas kuriuos tik pinigų sukisate, o sveikatos ir teisingos rodos negaunat.
Jei sergi kokia liga, eik pas Dr. A. L. Graičūną, jis tuos tau teisingą rodą DYKĄ ir
pasakys, ar galima išgydyt ir kaip ligai gydymas trauksis. Dr. A. L. Graičūnas neuva-
džiojo nei vieno ligonio ir iš pirmo pamatymo pasako, ar ligonis išgydomas, ar ne; ku-
rį apsilma išgydyt, išgydo greitai ir už mažą užmokestį.

Už sužeistą visada užstoja ir kompanijų agentai neupeka manęs. Sužeistiems prie
darbo, karių, geležinkelių ir t. t., suteikia greitą pagalbą ir rodo.

Gydo visokias ligas: vyriskas, moteriškas ir vaikų ligas. Valandos priėmimo
ligonių kasdien ir nedėlioms: Nuo 8 ryto iki 10 vakare.

Telefonas 7399 Yards.

P. Y. OBIECUNAS.

12 & CARSON ST.

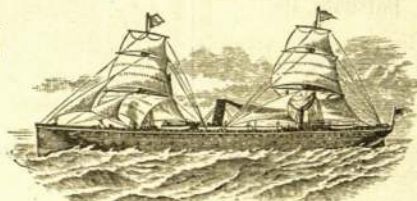
S. S. PITTSBURG, PA.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA
su kapitulu \$ 75.000.000

Suorganizuota ir čarteriuta
kaipo

All Nations Deposit
Bank.

(Visų Tautų Banka)

Mūsų banka yra viena iš tvirčiausių Suv. Valstijose, čarteriuta, esanti po kontrole
Valstijos rando ir per tai pilnai užtikrinanti. Priima pinigų užsiėdėjimui ir moka ke-
tvirtą procentą. Parduoda laivakortes ant geriausių linijų ir siunčia pinigus į visas da-
lis svieto. Padaro daviernasitė atlikimui visokių reikalų su valdžia Rusijos. Išmaino
visokius pinigus ant merikoniškų arba kitokių. Daro apsergėjimus nuo ugnies ant vi-
sy daktų ir t. t. Pinigus dėli suėdėjimo galit prisijst paco Money Order'iu arba Expre-
so Co., o tuojaus bus išsiųstos bankavos knyguėtės.

Sveikata ir Laime!

Skaityk

Nauja

Lietuvišką Daktarišką Knygą

„VADOVAS Į SVEIKATĄ”

Ir vėl 50.000 egzempliorių tapė išleista tos knygos. Šita knyga
parašyta Daktaro Prof. E. C. Collins; jos vėliausis išleidimas, su
daug naujų pridėjimų, plačiau išaiškinta, apie visokiais ligas, kaip
būti sveiku ir laimingu.

Dapildyta Direktorius Dr. COLLINS Medical Instituto.

Šitoje knygoje yra ne mažai paveikslų, parodančių paslaptis subudavojimo
žmogaus, teipat kudiakis motinos išėnuose, nuo prasidėjimo iki užgimimo, visose
permainose. — Toj knygoj yra atidengiamai paslapybių, ir labai žingeidžių pa-
mokinimų apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą, apie ka dar nieks iki šiol teip
atvirai neapreiskė ir nepaaiškino, kaip ta knyga „VADOVAS IN SVEIKATA”.

Šita knyga yra suviršum 200 dideliu lapu didžio, tai ir daug visokių aprašymu
telpa. Nors ta knyga prekinoja 45 centus, bet kad išleista žmonių apėvietimui,
tai kurie tik atsius keletą stempų ir savo adresą, kiekvienas aptures tą knyga, ku-
ri yra naudinga skaityt sveikiems ir sergantiems, nes joje yra aprašymai kaip nuo
ligu apsiserget ir kaip jas išsigydyt, teipat ir visokių ligu vardai. Ji yra naudinga
vyrams ir moterims, nes kiekvienas joje atiras daug reikalingu žiniu. Kas tą
knyga perskaitys, nereikalaus pseudo-geradejus įieskot pagalbos, bet pats ži-
nos kaip būt sveiku ir laimingu. Jei esi nesveikas, pirmiaus neg kreipsis pas
kokį daktarą, išsirašyk ir skaityk „VADOVA IN SVEIKATA”. Tai yra veikalas,
kocio ne joks kits daktaras neįstenge atlikt.

Teipat Dr. COLLINS Medical Instituto, išgydo visokias ligas, kaip vyrų, teip ir moterų,
nes apart Profesorius ant visokių ligų yra, Daktaras specialistai ir pergalėjimui ligu nau-
doja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta gali išduot. Jei ne ypatingai, tai aprašyk per
laišką (Lietuviškai) ligą, kad apsilms, tai ir išgydis, kocio vardo liga nebūtų. Valstus išėnu-
čia po vieš Ameriką ir kitas dalis žemės kamuolio. Visada adresuok:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,

140 West 34-th st., New York, N. Y.

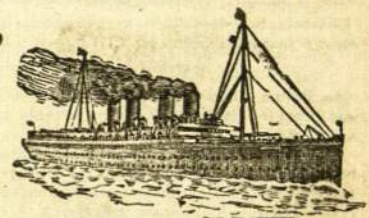
Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 5 po p. Šventdienais nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas ša-
lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikietų.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

GRAMATIKA angliszkos kalbos.

Su ištarimu kiekvieno angliško žodžio Lietuviškai, k. t. b e a s t [byst] žvėris; e i-
g h t [elt] aštuoni; e y e [ai] akis ir t. t. 174 pusl. Su prisiantimu..... \$ 1.25

Vaiku Draugas arba kaip išmukt skaityt ir rašyt be mokiniojo.
222 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Pusla-
pių 64. Su prisiantimu..... 15c

Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyt.
be pagalbos mokytojaus. 24 ps. 10c. Pinigus siųst per „Money Order” po adreū:

P. Mikolainis, Box 62 New York.